

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	48091 Екологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	101 Екологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	78
Повна назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Ідентифікаційний код ЗВО	02125237
ПІБ керівника ЗВО	Солоненко Анатолій Миколайович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdpu.org.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/78>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	48091
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра екології, загальної біології та раціонального природокористування
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра психології, кафедра германської філології, кафедра історії, археології та філософії, кафедра інформатики і кібернетики, кафедра методики викладання германських мов, кафедра ботаніки та садово-паркового господарства
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	72312 вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь, Запорізька обл, Україна
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	304889
ПІБ гаранта ОП	Жуков Олександр Вікторович
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	zhukov_dniipro@ukr.net
Контактний телефон гаранта ОП	+38(098)-507-96-82
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(099)-529-48-83

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD) за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р., «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. №261 та Статуту Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Базовими документами при розробці освітньо-наукової програми стали: Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького, ухваленого Вченою радою 20.09.2019 р., протокол №3 <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgF-zXhg43uGR1Wo/view>; Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького, ухваленого Вченою радою 02.04.2020 р., протокол №14 <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Osvitnya-programa.pdf>. Підготовка аспірантів за спеціальністю 03.00.16 «Екологія» в університеті здійснюється з 2001 року. Підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD) за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки здійснюється з 2016 року. Підґрунтям створення ОП є потреба виробництва у фахівців відповідного рівня та багаторічна наукова та інноваційна діяльність Університету за цим напрямом, потужний кадровий потенціал, наявність в структурі університету Науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем, Міжвідомчої лабораторії моніторингу екосистем басейну Азовського моря, навчально-наукового центру «Біорізноманіття». Кадровий потенціал науково-педагогічного та наукового персоналу представлений науковими школами проф. Солоненка А. М., проф. Мальцевої І. А., проф. Кошелева О.І., проф. Жукова О. В. Науково-дослідні та науково-прикладні роботи виконуються на базі кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування, ННЦ «Біорізноманіття», НДІ «Біорізноманіття наземних та водних екосистем» та інших підрозділів Університету в межах сформованих наукових шкіл. ОП була розроблена та постійно оновлюється у результаті постійної співпраці з академічною спільнотою – науковцями установ Національної та галузевих академій наук України.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2020 - 2021	2	2	0
2 курс	2019 - 2020	2	2	0
3 курс	2018 - 2019	1	1	0
4 курс	2017 - 2018	1	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	32125 Медико-санітарна екологія 32128 Моніторинг якості харчових продуктів 32129 Управління станом і якістю довкілля 36083 Екологія 32126 Екологічна безпека
другий (магістерський) рівень	28783 Екологія. Заповідна справа 32349 Екологічна безпека 32350 Медико-санітарна екологія 32351 Моніторинг якості харчових продуктів 32352 Управління станом і якістю довкілля

третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	48091 Екологія
--	-----------------------

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	38095	11082
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	38095	11082
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2243	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП Екологія 2020_PhD.pdf</i>	cefXcKSV1vDLDu2UwXgCmO5h7fau6iSoJ58IyGzwPLc=
Навчальний план за ОП	<i>NP-Ekologiya-2020.pdf</i>	aSL02oG9rbFU4YsNsUTzcAq+rrxYJuFaxMMnKAGCpSU= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Vidguk-NPP-Pryazovskyyj.pdf</i>	/PC3FParrcrp4AGCvGoIzRAllxIy7PEK5xedjBG/4bU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Vidguk.pdf</i>	ELlmfGktr3plhWE2/4JLwZCGhvaiAw5Su2a5P2YdMpk= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Vidguk-Demchenko-V.O..pdf</i>	dQR2ITvkLw91KmWqE3zOxhjCHo+fWgxeQyHiO4DMrq s=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Kulish.pdf</i>	owWhdfiOWaKIB3A5qJevrpo8HUcjLiUctdCPyWaQMU =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Vidguk-Siohin-V.D..pdf</i>	Z+N6Em8AuuNWlQhsSQvtyQiihB+pyIrP6g8AVoSiBCo=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілями освітньо-наукової програми (ОНП) «Екологія» є: підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з врахуванням сучасних тенденцій розвитку науки, які володіють теоретико-методологічними підходами для вирішення складних наукових проблем, здатні розв'язувати комплексні проблеми екології у процесі проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, вміють виконувати прикладні дослідження за напрямом екології та охорони природи, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до здійснення науково-педагогічної діяльності. Унікальність програми полягає у спрямуванні на вирішення екологічних проблем Приазов'я України для забезпечення динамічного соціально-економічного розвитку регіону та є передумовою збереження біологічного різноманіття, підтримання екосистемних функцій, що сприятиме покращенню стану урбоекосистем, зростанню продукційного потенціалу агроекосистем та рекреаційної привабливості регіону. Фокус програми спрямований на виконання досліджень, які дозволяють вирішити складні наукові проблеми та актуальні науково-практичні завдання інноваційного розвитку регіону в умовах глобальних змін клімату, мають комплексний характер, потребують колективної роботи для свого виконання, пов'язані з постійним діалогом з органами державної влади, виробниками, громадськими організаціями.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають місії та стратегії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, визначеним «Стратегією розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені

Богдана Хмельницького на 2013-2023 рр.», затвердженим рішенням Вченої ради університету (протокол №7 від 24.04.2013 р.) (https://drive.google.com/file/d/0B1CUVMТjz__UbGhyVno2ZodFMEk/view). Місія МДПУ ім. Б. Хмельницького полягає у спрямуванні діяльності суб'єктів освітнього процесу на розвиток освіти, науки і культури на основі генерування й упровадження фундаментальних наукових досліджень за широким спектром природничих, гуманітарних та інших напрямів науки і техніки (стор. 4). Місія реалізується з дотриманням принципів академічної автономії та самоврядування, демократії та відповідальності, публічності та відкритості. ОНП може бути оперативним адаптованою до можливих змін у стратегії, пріоритетах і перспективах розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького. Університет здійснює ефективні комунікації з численними суб'єктами у галузі екології в Україні та за її межами, з іншими стейкхолдерами, що надає змоги ефективно просувати у суспільство власні ідеї та ініціативи. Це може реалізуватися у змісті ОНП, переліку навчальних дисциплін, розширенні спектру фахових компетентностей випускників, програмних результатів їхнього навчання.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

При формулюванні цілей ОНП були враховані інтереси здобувачів вищої освіти, виявлені у процесі їх опитування. Згідно результатів анкетування цілі ОНП задовольняють інтереси здобувачів, спрямовані на задоволення потреб у формуванні компетентностей, що дозволяють отримати кваліфікацію доктора філософії з екології та підвищити їх конкурентноспроможність на ринку праці, професіоналізацію; адаптованість змісту навчальних дисциплін до потреб і вимог проведення наукових досліджень на сучасному рівні. За пропозиціями здобувачів програми підготовка докторів філософії за спеціальністю 101 Екологія з у 2018 році змінено кількість кредитів за дисциплінами «Філософія сучасного світу», «Функціональна зоологія» та «Екологія тварин». У 2020 році введена дисципліна «Академічне письмо англійською мовою для аспірантів» та з обов'язковою у вибірковими переведені дисципліни «Екологія тварин» та «Прикладна екологія». Результати обговорення ОНП зі здобувачами зафіксовані у рішеннях кафедри (протоколи №17 від 26.05.2017, 12 від 20. 03. 2018, № 13 від 24.04.2019, № 17 від 28.05.2020 р. <http://hb.mdpu.org.ua/kafedra-ekologiyi-ta-zoologiyi/dilovodstvo-kafedry/>). Формування тематики наукових досліджень здійснюється на основі особистих преференцій аспірантів з урахуванням перспектив їх подальшої наукової та практичної діяльності. Тематика досліджень відповідає сучасним трендам в науці так, що після одержання наукового ступеня здобувачі зможуть взяти участь у міжнародних програмах на позиціях постдоків.

- роботодавці

ОНП була обговорена з представниками екологічних та природоохоронних організацій, державних установ, органів державної влади та місцевого самоврядування, закладів вищої освіти і наукових установ, наукових відділів установ природно-заповідного фонду. В результаті дискусій були отримані відгуки та рецензії (<http://hb.mdpu.org.ua/osvitno-naukova-programa>) на ОНП. За рекомендаціями Демченко В.О. в ОНП 2020 року додана дисципліна «Екологія моря», а за рекомендацією Черничко. Й.І. додана дисципліна «Екологічні концепції». Формування тематики наукових досліджень здійснюється з урахуванням практичних потреб виробництва, а саме – природоохоронної діяльності та оцінки впливу на довкілля в регіоні. Так, Барабоха Н.М. висказала думку, про важливість дослідження екологічних особливостей морських молюсків, що було сформульовано у вигляді теми дисертації А. Мірзоевої: «Екологічні закономірності формування черепашок двостулкових молюсків Азовського моря: застосування методу геометричної морфометрії»

- академічна спільнота

Позиція академічної спільноти Університету та академічної спільноти галузі в цілому, окреслена у результаті діалогу та врахована при формулюванні цілей ОНП щодо підготовки фахівців-екологів та при формулюванні компетентностей, що дозволяють випускникам успішно виконувати наукову та науково-інноваційну діяльність. За результатами консультацій з академічною спільнотою у 2018 р. відбулася зміна навчального інтенсиву (ІІ курс став 7 тижнів, а ІІІ курс – 4 тижні), за рекомендацією доц. Воронки В. П. уточнили назву освітніх компонентів «Філософія сучасного світу» та «Іноземна мова у науковому спілкуванні». У 2020 році в результаті колективного обговорення на засіданні кафедри уточнені назви «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)», та «Виробнича (педагогічна) практика». За рекомендацією проф. Мальцевої І. В. у зв'язку з затвердженням нової редакції Національної рамки кваліфікацій до обов'язкових компонентів введені дисципліни «Сучасні проблеми екології», «Стратегії охорони довкілля та оптимізація природокористування», «Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем», розширено перелік вибірових компонент за рахунок «Наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування», «Спеціальні розділи заповідної справи», «Спеціальні розділи екологічних аспектів природокористування», «Право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики».

- інші стейкхолдери

До числа інших стейкхолдерів відноситься саме суспільство, державні органи управління, природоохоронні та наукові установи. Одним із стейкхолдерів є Міністерство освіти і науки України, яке є замовником на підготовку докторів філософії (обсяг якого затверджується відповідним Наказом МОН України) і контролює забезпечення державного замовлення університетом. Програма створювалась за вимогами нормативно-методичної бази Міністерства. Зацікавленою стороною виступав Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького – ОНП створювалась з урахуванням вимог нормативно-методичної бази університету, вимог до рівня підготовки викладацького складу університету. Для формулювання цілей та програмних результатів навчання були залучені представники національного природного парку «Приазовський», приватного підприємства

«Центр екологічного управління», громадської організації «Спілка краєзнавців Мелітопольщини», національного природного парку «Великий Луг». Інтереси держави та соціуму враховані при формуванні загальних компетентностей, при компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності до довкілля. Інтереси університету враховані у реалізації вибіркової компоненти, спрямованої на регіональний контекст. Здобувачі ОНП беруть участь у заходах з популяризації екологічних знань, долучаються до флешмобів всеукраїнського, міського та університетського рівнів, у відзначенні екологічних свят міжнародного, загальнодержавного та регіонального значення.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі нашої ОНП обумовлені тим, що важливим трендом розвитку спеціальності та ринку праці є наявність фахівців, які здатні реалізувати норми новоствореного Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (ОВД), який вимагає виконання опису та оцінки можливого впливу з боку планованої діяльності на стан фауни, флори, біорізноманіття та ґрунтів. Важливою нормою Закону є опис методів прогнозування наслідків від впливу на довкілля та розробка програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також планів післяпроектного моніторингу. Виконання норм Закону можливе тільки за умов інтеграції у методиках оцінки впливу на довкілля міжнародного досвіду. На даний період, проблема оцінки антропогенного впливу на біотичну компоненту екосистем потребує свого вирішення як на науково-концептуальному, так і прикладному рівні. Тому програмні результати навчання за ОНП спрямовані на можливість вирішення наукових та науково-практичних завдань оцінки впливу на довкілля, які на даному етапі розвитку ринку праці можуть бути реалізовані переважно за допомогою фахівців з освітньо-науковим рівнем вищої освіти. Проблема вирішення питання антропогенного впливу на біотичні компоненти екосистем поставлена в усіх дисертаційних дослідженнях учасників ОНП.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Стратегія розвитку Запорізької області на період до 2027 року передбачає збереження та ефективне освітньо-наукового, природно-ресурсного та рекреаційно-туристичного потенціалу регіону для зростання якості життя мешканців. Галузевий контекст враховано через формулювання цілей ОНП, спрямованих на формування здатності у фахівців вирішувати проблеми оцінки антропогенного впливу на біотичні компоненти екосистем, екологічного нормування та прогнозу. Ці проблеми гостро стоять перед академічними та природоохоронними науковими і виробничими установами регіону, особливо в контексті глобальних змін клімату. Зміни екологічних режимів Азовського моря різко впливають на його продукційний потенціал та рекреаційну привабливість, що є важливими факторами економічної стійкості регіону. Проблеми опустелювання значно змінюють умови сільськогосподарської діяльності та ландшафтно-екологічне різноманіття в регіоні. Охорона заповідних територій та біорізноманіття в регіоні здійснюється за умов постійного антропогенного тиску. Важливим є коло регіональних екологічних проблем, пов'язаних з розвитком альтернативної енергетики. Розробка управлінських та економічних програм, їх експертиза та громадське обговорення на рівні регіону у цілому або на рівні органів місцевого самоврядування потребує фахівців, які здатні знаходити оптимальні науково обґрунтовані рішення екологічних та соціально-економічних завдань.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробці ОНП були проаналізовані документи міжнародних організацій (ООН, ЮНЕСКО, Римський клуб) щодо трансформації та реформування вищої освіти в умовах суспільства знань: історію, ідею та місію європейських університетів; основні типи та моделі університетів освіти; основні принципи формування та функціонування ЄПВО. Упродовж функціонування ОНП постійно аналізували досвід аналогічних ОНП в Україні, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка (введено Академічне письмо англійською мовою), Львівського національного університету ім. Івана Франка (додано можливість вибору дисципліни з іншого рівня ОП 101 Екологія або іншої ОП, додано ретельний опис наукової складової ОНП), Національного університету біоресурсів і природокористування (коригування змісту освітніх компонент в агроекологічному контексті). Із закордонних освітніх програм аналізовано програму Marine Biology and Ecology університету в Майямі (США) (уточнені зміст освітніх компонент, пов'язаних з дослідженням екології моря та програмні результати навчання); програму Інституту Морських наук Близькосхідного університету (Турція) (уточнена структура представлення відомостей про наукові проекти).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії (PhD) відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. Визначені у ОНП програмні результати навчання були розроблені у відповідності до вимог Національної рамки

кваліфікацій для 8-го кваліфікаційного рівня і співпадають із дескрипторами знань, умінь, навичок, комунікації, відповідальності та автономії. Вимога НРК до здатності вирішувати комплексні завдання досягається різносторонністю підготовки здобувачів, як освітньої, так і наукової складових ОНП. Випускник ОНП набуває здатність розв'язувати комплексні завдання в галузі екології, зокрема екосистемології та оцінці впливу на довкілля у процесі проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення і інтегруються у світовий науковий простір через публікації. ПРО1 та 02 відповідають вимозі «Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності», ПРО3 та 04 відповідають «Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності» та «критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей», ПРО5, 06, 07 та 10 відповідають «Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики», ПРО8 та 09 відповідають «Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому» та «Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях», ПР11 та 12 відповідають «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення»

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

43

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

43

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП (освітні компоненти) відповідає об'єкту вивчення та/або діяльності. Об'єктом вивчення ОП є екосистеми – їх стан, особливості функціонування, динаміки, розвиток, оцінка та прогноз наслідків антропогенного впливу. Тому ОП зорієнтована на фундаментальні та прикладні наукові дослідження, спрямовані на створення нових наукових знань та/або методів наукових досліджень, що матимуть практичне застосування у науковій та освітній діяльності в галузі екології. Основний акцент ОП зроблений на наукову діяльність, яка знаходиться в контексті світових тенденцій розвитку, спрямований на пошук закономірностей у екологічній галузі знань, на розробку підходів до раціонального природокористування та управління станом і якістю довкілля. Зміст освітньої програми має чітку структуру. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Освітні компоненти ОП відповідають теоретичному змісту і предметній області (поняття, цілі, методи, інструменти й обладнання та їх використання) для пояснення екологічних фактів та прогнозування екологічних змін в екосистемах. Так, ОК «Сучасні проблеми екології», «Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування», «Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем» формують фундаментальні теоретичні знання, екологічний спосіб мислення, структурно-функціональний і системний підходи до аналізу екосистем, ознайомлюють з їх функціонуванням у натуральних та антропогенно змінених умовах. Міждисциплінарний характер ОП і тісний зв'язок з суміжними природничими складовими підкреслюється наявністю таких ОК як «Філософія сучасного світу», «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)», «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту».

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У Положенні про організацію освітнього процесу закріплено право здобувачів на участь у формуванні індивідуального плану освітньо-наукової роботи, що втілює індивідуальну освітню траєкторію https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu2o6ffea4Kjx3_Q/view. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачам забезпечена через персональний вибір тематики наукового дослідження, наукового керівника (або керівників) та вільний вибір деяких освітніх компонентів. Вільний вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» (ст. 1 ч.62) та Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти МДПУ, затвердженого Вченою радою 28.08.2020 року протокол № 1). <https://drive.google.com/file/d/1GvzIDZoQxp6lvtz3KpkZA43DfRbmtu51/view>. Навчальним планом ОНП Екологія передбачені дисципліни вільного вибору здобувача, які складають 28% від загальної кількості кредитів ЄКТС,

передбачених для освітньої складової ОНП. Право вільного вибору навчальних дисциплін здобувач може реалізувати використавши один із запропонованих варіантів:

- вибір навчальних дисциплін із навчального плану ОНП «Екологія»;
- вибір навчальних дисциплін із навчального плану іншої освітньої програми третього рівня вищої освіти. Присвоєння додаткової кваліфікації у цьому випадку не передбачається;
- вибір навчальних дисциплін із навчального плану іншої освітньої програми іншого рівня вищої освіти;
- вибір навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти за умов реалізації здобувачем права на академічну мобільність.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Перелік навчальних дисциплін вибіркової частини навчального плану формується відповідно до освітньої програми підготовки докторів філософії, Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, ухваленого на засіданні Вченої ради 28.08.2020 року протокол № 1)

<https://drive.google.com/file/d/1GvzIDZoQxp6lvrz3KpkZA43DfRbmtu51/view>.

На підставі навчальних планів відділом аспірантури формується перелік навчальних дисциплін вільного вибору здобувача, який разом з анотаціями дисциплін розміщено для ознайомлення здобувачів на сайті

<http://aspirant.mdpu.org.ua/каталог-вибіркових-освітніх-компонентів/>

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Основним принципом підготовки здобувачів рівня вищої освіти «доктор філософії» є навчання через дослідження, тому компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності здобуваються під час оволодіння змістом навчальних дисциплін, виконання виробничої (педагогічної) практики та виконання особистої науково-дослідної роботи. Усі освітні компоненти ОНП спроектовані з урахуванням наукових інтересів здобувачів, що позначено як ключова політика кожного курсу. В університеті наявне потужне академічне середовище (<http://hb.mdpu.org.ua/naukova-diyalnist-aspirantiv/temy-dysertatsij-phd-studentiv-kerivnyky-ta-retsenty/>), яке здатне забезпечити якісну підтримку наукової роботи аспірантів на основі передачі досвіду та практичних навичок виконання наукових досліджень від старшого покоління науковців до здобувачів. Здобувачі мають можливість одержувати консультації як від науковців з інших установ (https://www.youtube.com/watch?v=pB_Yu_4DcfA), так і від практиків (<https://www.youtube.com/watch?v=joAk6MnjAeI>). Основними нормативними документами, які визначають програми практик здобувачів рівня вищої освіти «доктор філософії» ОНП Екологія є Положення про виробничу (педагогічну) практику здобувачів третього рівня вищої освіти, ухвалене Вченою радою 21.04.2020 р. протокол № 15 (<https://drive.google.com/file/d/1zq1qZrJt3ASI5F1shNUIG9SobN6jwbTV/view>). Виробнича (педагогічна) практика аспірантів за обсягом становить 3 кредити.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Навички Soft skills, такі як навички комунікації, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, вміння полагоджувати конфлікти, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, управляти своїм часом, здатність працювати автономно формуються протягом усього навчання в аспірантурі. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення формується як результат особистого вибору та особистої відповідальності за результати своєї праці. Здобувачі вільні у своєму виборі теми дослідження, керівника та особистої траєкторії навчання. Виконання наукового дослідження пов'язане з польовими роботами, де формуються навички роботи у команді, тайм-менеджмент, здатність брати на себе відповідальність за прийняті рішення, швидко приймати рішення в ситуації невизначеності умов. Навички доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як в усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні формуються як результат участі здобувачів у конференціях та у колективних проектах, а також набувається в результаті оволодіння такими дисциплінами, як «Іноземна мова у науковому спілкуванні», «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту» та «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)».

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт за рівнем підготовки «доктор філософії» спеціальності 101 Екологія відсутній. В процесі підготовки ОНП враховувалися норми Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня» (<https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>), Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п#Text>), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п#Text>). Компетентності та ПРН сформульовані у відповідності до дескрипторів Національної рамки кваліфікації.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується відповідно Законів та інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, а саме: для освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії освітня складова має становити від 30 до 60 кредитів ЄКТС та регулюватись стандартом вищої освіти зі спеціальності відповідного освітнього рівня. Стандарт вищої освіти відсутній і для підготовки докторів філософії встановлено значення 43 кредити (31 кредит, або 72 %, – обов'язкові компоненти освітньої програми, 12 кредитів, або 28 %, – вибіркові компоненти освітньої програми). Мінімальний обсяг годин з однієї навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС (90 годин). Робочий навчальний план складається відділом аспірантури та докторантури для кожного курсу на основі навчального плану спеціальності з урахуванням результатів запису здобувачів на вибіркові навчальні дисципліни на поточний навчальний рік і визначає конкретні форми та обсяг проведення навчальних занять, форми та засоби контролю та атестації. На самостійну роботу виноситься 2/3 годин освітнього компоненту. Здобувачів задовольняє такий розподіл годин аудиторних занять та самостійної підготовки. На основі робочого навчального плану викладачі кафедр складають робочі навчальні програми дисциплін.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОП підготовки докторів філософії зі спеціальності 101 Екологія в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького не здійснюється підготовка за дуальною формою освіти. Впровадження дуальної освіти є напрямком подальшого розвитку програми та знаходиться на етапі обговорення.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://drive.google.com/file/d/1NHFXoowjwqzADu3eMIQ3wDGrcCKTRXNR/view>

<http://aspirant.mdpu.org.ua/information-for-admission/>

https://drive.google.com/drive/folders/1qO9tUa1Xxor4F_d4DTZVQXQgGkY_IEer

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вступ на ОП здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) № 261, Правил прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН (<https://drive.google.com/file/d/1cWAjHeKVBKbJ8h8kwCg1mmGkVylgJwC-/view>), та правил прийому до МДПУ ім. Б. Хмельницького на третій рівень (https://drive.google.com/drive/folders/1qO9tUa1Xxor4F_d4DTZVQXQgGkY_IEer). Вступні випробування складаються з іспитів зі спеціальності (екологія), іноземної мови, презентації наукової пропозиції. Іспит здійснюється у формі усної відповіді на екзаменаційні питання. Конкурсний бал з вагою кожного вступного іспиту формується за 100-бальною шкалою. Абітурієнти мають можливість у відкритому доступі ознайомитись з програмами фахових вступних випробувань та правилами вступу на третій рівень освіти (<https://drive.google.com/drive/folders/1K5U3MrPNjFanFLRUIU8klMJwx99UDoGB>) (<http://hb.mdpu.org.ua/vstupnykam/>) й вимогами до презентації дослідницької пропозиції (<http://hb.mdpu.org.ua/vstupnykam/vumogy-do-doslidnytskyh-propozytzij/>). Особливості ОП при прийомі на навчання враховуються через особливості програми вступного іспиту зі спеціальності, а також через презентацію дослідницької пропозиції здобувачем. Свідченням схильності до наукової роботи є наявність та якість наукових публікацій вступників на ОП, що також враховується при вступі.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються: «Положенням № 320 про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 20.09.2019 р. протокол №3) https://drive.google.com/file/d/1_gW8fsDFFToadH9J73Gup8Ki2hflh_P_/view «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 28.08.2020 р., протокол №1) https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu20bffe4Kjx3_Q/view «Положенням № 420 про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №1 від 28.08.2020 р.) <https://drive.google.com/file/d/1evp2PeqJTVk7lZSIWT9TgeGfyOU7hwSQ/view> «Положенням про визнання іноземних документів про освіту у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 30.10.2018 р.), https://drive.google.com/file/d/1Hn_clvdLbXvob5nlkto8K1MYu937iM79/view

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Відповідно пункту 7.2. «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu2o6ffea4Kjx3_Q/view) визнання результатів навчання (перезарахування) проводиться на підставі документа, в якому вказано: перелік навчальних дисциплін, які вивчено, із зазначенням загальної кількості годин, кредитів ЄКТС та результатів контролю знань (оцінки за заліки та екзамени). Таким документом може бути академічна довідка, навчальна картка, залікова книжка здобувача. Особи, які навчаються в Університеті, мають право на академічну мобільність, у тому числі міжнародну. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS, що регламентовано Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність https://drive.google.com/file/d/1_gW8fsDFFToadH9J73Gup8Ki2hflh_P_/view. Доступність навчання для учасників освітнього процесу забезпечується оприлюдненням документів на офіційному сайті Університету.

Практика застосування вказаних правил на ОП «Екологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

В університеті розроблене і затверджене (протокол №13 вченої ради від 21.02.2020) Положення «Про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького». Це положення доступне для ознайомлення та оприлюднене на сайті університету (https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-NoQ6oDqWdwy9We1_uV4/view). Покрокова інструкція розміщена на сайті програми <http://hb.mdpu.org.ua/rezultaty-anketuvannya/kroky-v-neformalnij-osviti/>

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Фахова комісія, яка створена відповідно до Положення (Розпорядження від 05.10.2020 <http://hb.mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Rozporjadzhennya.pdf>), за підсумками оцінювання, визнала результати навчання, отримані в процесі неформальної освіти Умерової Ави Кадріївни, а саме, стажування за програмою “EcoMining: Development of Integrated PhD Program for Sustainable Mining & Environmental Activities”, з навчальної дисципліни «Прикладна екологія» з фіксацією у індивідуальному навчальному плані аспірантки в обсязі 30 годин (1 кредит) (Протокол № 1 від 28.10.2020 <http://hb.mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Protokol.pdf>).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають «Положенню про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (від 20.09.2019 р., протокол № 3) та сприяють досягненню програмних результатів навчання. <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgF-zXhr43uGR1Wo/view>. Навчання за ОП є проблемно-орієнтованим із залученням самонавчання, через наукове дослідження та практику. Основними формами навчання та викладання визначені навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекції (проблемні, з елементами дискусії, інтерактивні), практичні, семінарські, індивідуальні заняття та консультації. Важливе значення відводиться підготовці дисертаційної роботи. Самостійне опанування інформації відбувається завдяки: участі у наукових конференціях, написанню проектів, узагальненню результатів наукового дослідження у статтях. Практикується самостійна підготовка у бібліотечних фондах, проектна робота, індивідуальні консультації, практика викладання у ЗВО, методи дистанційного навчання (за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (<http://www.dfn.mdpu.org.ua/>), з використанням Zoom та Moodle). Використання різноманітних методів навчання сприяє досягненню програмних результатів. Важливим принципом є навчання через дослідження.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

ОП «Екологія» розроблена на основі студентоцентризму, де здобувач розглядається як особистість із власними інтересами, потребами, досвідом. За даною ОП аспірант має змогу особисто обирати тему дисертації, наукового керівника (керівників) та індивідуальну освітню траєкторію шляхом вільного вибору вибіркових дисциплін. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприяє формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти упродовж життя. Обрані форми і методи навчання адаптовані до потреб та наукових інтересів здобувачів. Аспіранти залучаються до регулярного опитування щодо якості ОП, що відбувається у формі бесід, анкетування та опитування. Це дозволяє визначити рівень задоволення якістю викладання та одержати зворотній зв'язок. Здобувачі мають змогу вносити корективи в організацію навчального процесу, впливати на якість викладання,

брати участь в обговоренні та виборі методів та освітніх технологій. Результати опитування здобувачів обговорюються на засіданнях кафедри (№14 від 15.03.2018, №7 від 27.11.2019 р. № 16 від 25.05.2020 р., <http://hb.mdpu.org.ua/kafedra-ekologiyi-ta-zoologiyi/dilovodstvo-kafedry/>). Результати опитування показали, що 100% здобувачів задоволені методами навчання і викладання навчальних дисциплін (протокол №7 від 27.11.2019 р. та № 2 від 17.09.2020 р.). <http://hb.mdpu.org.ua/rezultaty-anketuvannya/> <http://hb.mdpu.org.ua/kafedra-ekologiyi-ta-zoologiyi/dilovodstvo-kafedry/>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Дотримання принципів академічної свободи є однією з базових засад діяльності Університету, що відображено у Положенні про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view). Академічна свобода здобувачів вищої освіти реалізуються через вільний вибір освітньо-наукової програми, наукового керівника (керівників), тематики та напрямку наукового дослідження, вибір підрозділу, на базі якого виконується наукове дослідження; через формування індивідуального навчального плану та самостійного обрання траєкторії особистісного, професійного розвитку; вільний добір вибіркових дисциплін, а також освітні компоненти, що пропонуються для інших ОНП (Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ № 401 від 28.08.2020 р. <https://drive.google.com/file/d/1GvzIDZoQxp6lvtz3KpkZA43DfRbmtu51/view>), а також через самостійну форму вивчення окремих тем та неформальну освіту. ЗВО залучає студентське самоврядування до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, до участі у формуванні робочих навчальних планів; до контролю та забезпечення якості освітньої діяльності шляхом включення здобувачів до складу комісій, Вченої ради університету, організації та прозорості поточного і підсумкового контролів, державної атестації. Аспіранти мають право вільно висловлювати свою думку стосовно методів навчання і ця позиція приймається до уваги для коригування змісту ОНП.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Майбутні учасники освітнього процесу (аспіранти) мають змогу ознайомитися з інформацією щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання за ОНП перед вступом на програму. Інформація розміщена на сторінці програми на сайті кафедри <http://hb.mdpu.org.ua/101-ekologiya/>. Обов'язкове інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів відбувається на першому аудиторному занятті у формі бесіди викладача зі здобувачами та ознайомленням з силабусами. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів розміщується на сайті кафедри, є в наявності на кафедрі в паперовому та електронному вигляді, у відділі докторантури та аспірантури (робочі програми, анотації робочих програм, початковий план, графік навчального процесу, строки проведення атестації). Таким чином, на всіх етапах реалізації ОНП учасники мають вільний доступ до інформації щодо цілей, змісту та очікування результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У робочих програмах усіх освітніх компонентів зазначено, що ключовим принципом політики кожного курсу є «Навчання через дослідження». Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності науковим інтересам аспірантів. Цей принцип реалізовано через спрямування змісту лекційних та практичних занять на теми, які дотичні до дисертаційних досліджень аспірантів, завдання для самостійної роботи формулюються з урахуванням наукових інтересів здобувачів. Викладання здійснюється на основі наукових результатів авторів курсів, що дозволяє безпосередньо передати здобувачам знання та досвід проведення наукових досліджень, що і є формою поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП. Навчання в аспірантурі тісно поєднується з НДР кафедри. Всі дисципліни спроектовані на отримання нових знань з методології і методів наукових досліджень, які аспірант може використовувати при написанні дисертаційної роботи. Дослідницький компонент імплементований у дисципліни циклу спеціальності у вигляді виконання лабораторних робіт. Левова частка навчального навантаження аспіранта реалізується упродовж першого та другого років навчання і незначна частина – на третьому році. Більша частина третього і четвертого року навчання присвячується виконанню наукових досліджень, написанню дисертаційної роботи та її захисту. Всі аспіранти залучені до реалізації наукової теми кафедри «Розробка програми роздільного збору та утилізації твердих побутових відходів у м. Мелітополь» (наук. керівн. д. геогр. н. Воронка В.П.) та індивідуальних наукових тем: «Наземні молюски антропогенно трансформованих екосистем: екологія і просторово-часова динаміка» (аспірантка Умерова А.К.), «Орнітокомплекс масивів індивідуальної забудови малого міста (на прикладі Вільнянська, Запорізької області» (аспірант Борисов В.В.), «Особливості просторового розміщення рідкісних гніздових видів птахів гідроморфних екотонів Північно-Західного Приазов'я» (аспірантка Винокурова С.В.); «Екологічна оцінка рекреаційного навантаження на ґрунт зелених насаджень загального користування» (аспірантка Телюк П.). Результати наукових досліджень здобувачів представлені у наукових звітах кафедри, а також впроваджено в навчальний процес кафедри. Щорічно аспіранти кафедри беруть участь у роботі університетських, регіональних, Всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів ОНП на основі наукових досягнень і сучасних практик відповідно

до «Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/1-orNINeoYmHqdx9iasnIR9bFfegjAAXU/view>). Група забезпечення спеціальності не рідше одного разу на рік проводить моніторинг ОП, який спрямований на визначення чи ОП досягає встановленої мети та/чи відповідає потребам здобувачів, працевластів, інших груп зацікавлених сторін і суспільства. Силабуси та робочі програми з дисциплін розробляються провідними науково-педагогічними працівниками (професорами, доцентами), розглядаються на засіданні кафедр і затверджуються на Науково-методичній раді Університету згідно Положення про структуру та зміст, порядок розроблення та затвердження Робочої програми навчальної дисципліни. Науково-педагогічні працівники щорічно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик в екології. Наприклад, викладач Воронка В.П. на основі нових тенденцій розвитку проектної діяльності та особливостей роботи системи «Прозоро» впровадив у навчальний процес освітнього компоненту «Управління науковими проектами» тему «Особливості розробки проектів організації територій природно-заповідного фонду». Викладач Халіман І.О. на основі практичного досвіду наукової діяльності додав до дисципліни «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту» тему «Зміни до правил оформлення дисертаційної роботи». До дисципліни «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності» (проф. Осадчий В.В.) додано розділ «Географічні інформаційні системи в екології». Досвід практичної діяльності викладачів-практиків у природоохоронній сфері дав право запропонувати впровадження нової дисципліни «Спеціальні розділи заповідної справи», де серед інших тем розглядаються особливості управління територіями природно-заповідного фонду, особливості функціонування приморських територій ПЗФ. Дисципліна «Наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування» оновлюється відповідно до вимог конкурсів, на які можливо подавати свої доробки. При оновленні змісту освітніх програм викладачі кафедри використовують здобутки, отримані під час проходження різних видів підвищення кваліфікації, участі у семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, тренінгах, вебінарах, "круглих столах" тощо. Науково-педагогічні працівники кафедри проходять стажування у вітчизняних і зарубіжних закладах освіти з метою формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, засвоєння вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні <http://hb.mdpu.org.ua/kafedra-ekologiyi-ta-zoologiyi/mizhnarodna-diyalnist/>

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

В ЗВО питання інтернаціоналізації організуються відділом міжнародних зв'язків (<http://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/pro-viddil/>). Функціонує програма розвитку міжнародної діяльності «Program for the Development of the International Activities» (<https://drive.google.com/file/d/1CTXBllLOPs8QpmVSmiWfSeAEjrJCCc474/view>), на основі якої відбувається інтернаціоналізація діяльності ЗВО. Функціонує програма розвитку міжнародної діяльності: <https://drive.google.com/file/d/128Z1T5WjkuKbsqCCtN5law8fquwtgQ8s/view> Академічна мобільність здобувачів передбачається Положенням про порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності (проект) (https://drive.google.com/file/d/1MALRcWZB_yDGFooDADpg7-XsV7ZLR9lW/view) та Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (https://drive.google.com/file/d/1ohf_jPn3S3ZLNHndhatja8Ouc-gCs61F/view). ЗВО багато років підтримує тісні ділові зв'язки із закордонними університетами та іншими партнерами (<http://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/mizhnarodni-partnery/>). Доц. Воронка В.П. був керівником міжнародного проекту The United Nations Environment Programme. Project SSFA/2019/20-1, S1-32GFL-000370/11232/SB-000687.37/14AC0003 "Conserving, Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity in the Chernobyl Exclusion Zone" (2017-2020). Аспіранти беруть участь у міжнародних наукових проектах та стажуваннях <http://hb.mdpu.org.ua/mizhnarodne-spirovbitnytstvo/>

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів з навчальних дисциплін представлено в ОНП, навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах. Вони регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №1 від 28.08.2020) https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmMu2o6ffe4Kjx3_Q/view та «Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view>.

За часом контроль поділяється на вхідний, поточний, періодичний і підсумковий, де: 1) вхідний контроль є передумовою успішної організації вивчення навчальної дисципліни, що дає змогу визначити індивідуальну освітню траєкторію здобувачів ВО; 2) поточний контроль відбувається на практичних заняттях для виявлення рівня сформованості професійних соціологічних компетентностей та перевірки програмних результатів навчання – для його здійснення застосовуються тестування, перехресне опитування, а також елементи інноваційності; 3) періодичний контроль проводиться у визначений термін, де структура завдань визначається НПП, фіксується в робочій програмі та здійснюється у формі письмової роботи, яка містить теоретичне або аналітичне питання,

практичне питання і тести, що забезпечує перевірку результатів навчання;4) підсумковий контроль відбувається у формі заліку або екзамену. Так, наприклад, ПР 2 «Пояснювати теоретичні та практичні проблеми, узагальнити історію розвитку та сучасний стан наукових знань за обраною спеціальністю» добре перевіряються за допомогою таких вербальних форм як наукова дискусія чи диспут.

ПР 2 «Демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства» добре перевіряється письмовим експрес-опитуванням.

ПР 4 «Формулювати, досліджувати та вирішувати проблеми екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування із застосуванням наукового методу пізнання» може бути перевіряне при проведенні наукових семінарів, конференцій, тренінгів – кафедральних, міжкафедральних, загальноуніверситетських та ін.

ПР 10 «Застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності» можуть бути перевірені через виконання завдань на ПК з використанням мультимедійної техніки (вміння організувати і зробити електронну презентацію за темою досліджень).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

На початку навчання здобувачеві надається інформація про перелік та обсяг дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення занять та їх обсяг, форми контролю, графік навчального процесу. Викладач доводить до відома здобувачів, як буде здійснюватися поточний контроль знань і надає інформацію щодо критеріїв оцінювання знань з дисципліни; чітко визначає, в яких джерелах здобувачі можуть знайти відповіді на контрольні питання (навчальна література, яка є в бібліотеках університету, кафедр, в електронній бібліотеці; матеріали лекцій, практичних та семінарських занять). Система оцінювання результатів навчання здобувачів на ОНП Екологія базується на «Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ» (Протокол №5 від 24.10.2019 р.)

<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view>. Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання міститься у всіх навчально-методичних матеріалах: навчальних, робочих навчальних програмах, силабусах. 2 рази на рік проводиться звітування здобувачів про хід виконання індивідуального плану аспіранта (міжсеместровий звіт та річний звіт) відповідно до Положення № 385 "Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії", пункт 34 <https://drive.google.com/file/d/1EOtAAFbsdt-lmMRmZRW58d8fTzjVEP1v/view>.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформування здобувачів щодо контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ (протокол №3 від 20.09.2019).

<https://drive.google.com/open?id=1HWL9vuhciztkaC6wgF-zXhr43uGR1Wo> та Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ (протокол №5 від 24.10.2019)

<https://drive.google.com/open?id=1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX>. Терміни контрольних заходів визначаються наказом ректора про організацію освітнього процесу та графіком освітнього процесу, які оприлюднюються до початку навчального року на сайті ЗВО

(https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmMu2o6ffea4Kjx3_Q/view). У ЗВО здійснюється збір інформації щодо зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

https://drive.google.com/file/d/1m3izwdr1RrzUJc88_n9bfr97fjhPbbod/view). Отримана інформація враховується з метою вдосконалення освітнього процесу шляхом внесення доповнень до вищевказаних положень).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній. 2 рази на рік проводиться звітування здобувачів про хід виконання індивідуального плану аспіранта (міжсеместровий звіт та річний звіт) відповідно до Положення № 385 "Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії", пункт 34

<https://drive.google.com/file/d/1EOtAAFbsdt-lmMRmZRW58d8fTzjVEP1v/view>. Міжсеместровий звіт обговорюється на засіданні відповідної кафедри, оформлюється у вигляді атестаційного листа (Додаток 2), який подається разом із витягом з протоколу кафедри у встановлені терміни (до 15 березня) до відділу аспірантури і докторантури згідно з графіком прийому звітів. Річний звіт обговорюється на засіданнях випускової кафедри та вченої ради факультету, оформлюється у вигляді атестаційного листа, який подається разом із витягами з протоколів засідання кафедри та ради факультету у встановлені терміни (до 25 вересня) до відділу аспірантури і докторантури згідно з графіком прийому звітів. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійною або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації відповідно до чинного законодавства. Посилання на документи, які регламентують проведення атестації – <https://drive.google.com/open?id=1EOtAAFbsdt-lmMRmZRW58d8fTzjVEP1v>

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (Протокол №1 від 28.08.2020)

https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view та Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького (протокол №5 від 24.10.2019)

<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view>, які є у вільному доступі для учасників освітнього процесу на сайті ЗВО. Контрольні заходи конкретизовані в силабусах дисциплін. Ознайомитись з критеріями, здобувачі можуть на сайті університету та Центру освітніх дистанційних технологій (<http://www.dfn.mdpu.org.ua/>), де також для кожної дисципліни зазначаються питання, що винесені для контролю кожної теми, періодичного та підсумкового контролю. Крім того, під час занять викладачі додатково роз'яснюють ці критерії здобувачам. Під час заповнення індивідуального плану аспіранти власноруч вносять до нього також і заплановані процедури контролю.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

В університеті врегульовано процедуру оскарження результатів контрольних заходів, врегулювання конфлікту інтересів (п.9.5.4.12. Положення про організацію освітнього процесу в Університеті https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view). У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача створюється апеляційна комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять: голова (завідувач відділу аспірантури та докторантури для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти), заступник голови (завідувач відповідної кафедри), члени комісії: провідний НПП і НПП відповідної кафедри, представники відділу аспірантури та докторантури, представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. З числа членів апеляційної комісії обирається секретар комісії. У випадку прийняття рішення про зміну оцінки, нова оцінка зазначається у протоколі засідання апеляційної комісії, а потім виправляється коректурним способом у письмовій екзаменаційній роботі, у індивідуальному плані освітньо-наукової роботи. Нова оцінка у індивідуальному плані освітньо-наукової роботи підписується головою апеляційної комісії. Здобувач має право оскаржувати дії чи бездіяльність посадової особи ЗВО у встановленому законодавчими актами України порядку (в адміністративному суді за положеннями п. 2 ч. 2 ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства та ін.). Випадків звернення до відділу докторантури та аспірантури з проханнями про оскарження не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Положенням про організацію освітнього процесу Університету (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view) урегульовано процедуру повторного проходження контрольних заходів, а саме:

- допускається відпрацювання пропущених занять протягом двох тижнів у разі відсутності балів за поточний контроль;
- протягом двох тижнів допускається підвищення результату одного з двох періодичних контролів у випадку отримання незадовільної оцінки;
- здобувачам, які до початку семестрових екзаменів мають академічну заборгованість із будь-якого семестрового заліку (набрали менше 60 балів), дозволяється перескладання заліку в період екзаменаційної сесії;
- ліквідація академічної заборгованості з екзамену допускається перший раз при НПП, другий – при комісії;
- якщо за результатами зимового семестру здобувач вищої освіти під час ліквідації академічної заборгованості при комісії отримав незадовільні оцінки з 1-2 ОК, йому надається право на повторне їх вивчення та повторну ліквідацію академічної заборгованості до початку літнього семестрового контролю.;
- у випадку «нездачі» атестаційного контролю особа може повторно його пройти після поновлення у числі здобувачів.

Повторного проходження контрольних заходів під час реалізації ОП не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

При виникненні конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами здобувач може оскаржити процедуру та результати відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол Вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1 https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view). Для цього завідувачем відділу докторантури та аспірантури створюється спеціальна комісія для приймання екзамену або заліку. До її складу входять завідувач та науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники відділу докторантури та аспірантури, представники самоврядування на ОНП, профспілкового комітету студентів та аспірантів. Для перескладання здобувачем екзамену (заліку) відділ докторантури та аспірантури оформлює додаткову заліково-екзаменаційну відомість. Оцінка виставляється у зазначену відомість, яку підписують всі члени комісії. Здобувач має право оскаржувати дії чи бездіяльність посадової особи ЗВО у встановленому законодавчими актами України порядку (в адміністративному суді за положеннями п. 2 ч. 2 ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства та ін.). За час функціонування ОНП «Екологія» процедури оскарження проведення контрольних заходів або їх результатів не застосовувались.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені документом «Положення про

запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького», затверджене на засіданні Вченої ради МДПУ (протокол №6 від 30.10.2019 р.) (https://drive.google.com/file/d/1oRJA1I__bMKp-kIqNq7894oAO6bnxwiP/view) та Кодексі академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол №5 від 29.10.2020 р.) (https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf). Для практичної реалізації заходів щодо дотримання академічної доброчесності в університеті створено Постійна комісія з академічної доброчесності (наукова етика та запобігання плагіату) (<https://mdpu.org.ua/postijna-komisiya-z-pitan-naukovoyi-etiki-ta-zarobigannya-plagiatu/>). У відповідності до Положення визначені види плагіату, система запобігання та виявлення академічного плагіату, організаційні засади щодо запобігання академічного плагіату в освітньому процесі університету, основні засади діяльності університету в сфері права інтелектуальної власності та їх захисту, порядок здійснення перевірки робіт із застосуванням відповідних програм, відповідальність за плагіат, порядок подання апеляцій та їх розгляд, організація діяльності комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

З метою протидії порушення академічної доброчесності в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького (протокол №18 від 12.06.2020 р.), яка наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення норм академічної доброчесності. Як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності на ОП використовуються регулярне інформування НПП та здобувачів щодо потреби запобігати академічній недоброчесності, система перевірки дипломних робіт на плагіат. Призначена кафедрою відповідальна особа, яка має повноваження й опікується питаннями академічної доброчесності на кафедрі, за допомогою комп'ютерної програми (за вибором кафедри з урахуванням предметної спрямованості, відповідно до листа МОН № 1/11-4133 від 13.04.2018), протягом 10 днів перевіряє надані роботи на наявність академічного плагіату та подає завідувачу кафедри звіт, для подальшого прийняття рішення щодо допуску матеріалів до публічного оприлюднення. Цей звіт додається до письмової роботи. Рекомендована шкала унікальності (у відсотках до загального об'єму матеріалу): більше 80% – високий рівень, робота оригінальна; 60-80% – достатній рівень, робота задовольняє вимогам, але необхідно перевірити відповідність посилань та запозичень; 50-60% – низький рівень, робота потребує доопрацювання; менше 50% – неприйнятний рівень, робота потребує суттєвої переробки.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність є частиною корпоративної культури МДПУ імені Богдана Хмельницького. Вмотивованість є головним фактором дотримання засад академічної доброчесності. Тому для забезпечення дотримання засад академічної доброчесності та формування відповідних компетентностей здобувачів вищої освіти у змісті ОНП передбачено ряд навчальних дисциплін, а саме: «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту», «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології (за професійним спрямуванням)». Їх впровадження сприяє формуванню у здобувача здатності до здійснення самостійної пошукової діяльності, дослідження пріоритетних наукових напрямів із позицій академічної доброчесності та професійної етики, самостійно організувати і проводити наукові дослідження. На рівні університету аспіранти знайомляться з науковими працями НПП у репозитарії (<http://eprints.mdpu.org.ua/view/divisions/Kaf=5Fpsihol/>), а також можуть ознайомитися з правилами оформлення наукових статей на сайті університету (<https://mdpu.org.ua/nauka/nadromogu-naukovtsyam/vimogi-do-oformlennya-naukovih-statej/>). Здобувачі поінформовані про обов'язкову перевірку наукових публікацій, і дисертаційних робіт на плагіат. На засіданнях Вченої ради університету розглядаються питання академічної доброчесності (протокол №7 від 04.12.2018 р.). Випускова кафедра також проводить інформаційні заходи, спрямовані в тому числі на популяризацію академічної доброчесності (протокол кафедри №9 від 06.03.2020 р.).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Питання дотримання академічної доброчесності вирішує Постійна комісія з академічної доброчесності (наукова етика та запобігання плагіату) (<https://mdpu.org.ua/postijna-komisiya-z-pitan-naukovoyi-etiki-ta-zarobigannya-plagiatu/>) на основі «Положенням про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол Вченої ради №5 від 29.10.2020 р.) https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf. У даному Положенні прописуються: види академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності, процедури встановлення і доведення фактів порушень академічної доброчесності, процедури прийняття рішень про академічну відповідальність учасників освітнього процесу, а також органи, що приймають такі рішення, процедури апеляції для осіб, яких звинувачують у порушенні академічної доброчесності. У разі виявлення в працях здобувачів низького відсотку оригінальності матеріали повертаються для доопрацювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі та НПП можуть бути притягнені до такої відповідальності, як відмова у присудженні наукового ступеня чи вченого звання; позбавлення в установленому порядку присудження наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права обіймати певні посади. Здобувачі можуть бути притягнені до повторного проходження оцінювання; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії. Під час реалізації ОНП Екологія випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний відбір на вакантні посади НПП відбувається відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» протокол №13, наказ №16/01-05 від 24.04.2019 р. та доповнень затверджених Вченою радою МДПУ імені Богдана Хмельницького від 20.09.2019 р. протокол №3 (https://drive.google.com/file/d/1PiFf7Ra_ITiGWmRGEfBLyImogUn47DXf/view). У Порядку прописані загальні положення; конкурсні засади заміщення посад науково-педагогічних працівників; посади науково-педагогічних працівників; загально-організаційні питання конкурсного відбору; процедура конкурсного відбору та обрання за конкурсом й порядок укладання строкового трудового договору (контракту). Посади НПП можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра. Конкурсні переваги надають: підвищення професійного та наукового рівнів, забезпечення високого наукового і методичного рівнів виконання навчальних доручень, забезпечення виконання вимог до рівня наукової та професійної активності, наявність публікацій у провідних наукових виданнях. Проведення конкурсного добору викладачів ОП відбувається відкрито та прозоро з поданням відповідної інформації та оголошення на сайті університету (<https://mdpu.org.ua/universitet/vchena-rada/vchena-rada-informuye/doshka-ogoloshen-vchenoyi-radi>) та ЗМІ.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на засадах зовнішнього сумісництва та на основі погодинної оплати праці. Так, завідувач відділу Інституту біології моря НАНУ, завідувач Міжвідомчої лабораторії моніторингу екосистем Азовського басейну д. біол. н. Демченко В.О. у 2019 році залучався до реалізації ОНП Екологія за зовнішнім сумісництвом. Так само у 2017–2018 рр. залучалися до реалізації ОНП старший науковий співробітник Інституту зоології НАН України Андрющенко Ю.О. та науковий співробітник науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем та навчально-наукового центру «Біорізноманіття» Горлов П.І. Суміщує викладацьку діяльність на ОНП та роботу на посаді директора ПП «Центр екологічного управління» д. геогр. н. Воровка В.П.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. У 2020–2021 рр. аудиторні заняття проводяться відповідно графіку, який є доповненням до розкладу занять http://hb.mdpu.org.ua/rezultaty-anketuvannya/grafik-ekologiya_2020-2021/ http://hb.mdpu.org.ua/rezultaty-anketuvannya/grafik-ekologiya_2020-2021/ До занять залучені фахівці з різних міст України, тому вони проводяться онлайн (<https://www.youtube.com/watch?v=joAk6MnjAeI&t=1s> https://www.youtube.com/watch?v=pB_Yu_4DcfA&t=7s)

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОНП, що ґрунтується на «Положенні про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників вищих навчальних закладів» (<https://drive.google.com/file/d/1KfDRCxwrduFSXdRad9tnxz3cjMAxvUMH/view> та <https://mdpu.org.ua/nauka/pidvishhennya-kvalifikatsiyi-npp/>). За час існування ОНП підвищення кваліфікації пройшли 100% викладачів. Міжнародне стажування у 2018 р. у Вищій лінгвістичній школі (м. Ченстохова, Польща) пройшла доц. Н. В. Йоркіна. У 2019 році закінчив навчання у докторантурі ДНУ імені Олеся Гончара доц. В.О. Кошелєв, а в 2020 захистив докторську дисертацію. У 2018 році закінчив докторантуру КНУ імені Тараса Шевченка та захистив докторську дисертацію доц. Воровка В.П. Аспірантуру у проф. О. В. Жукова закінчили та успішно захистили дисертації Н. В. Йоркіна (2017 р.) та Д.В.Коваленко (2019 р.). Викладачі ОНП беруть участь в національних та міжнародних конференціях та у виконанні наукових тем та проектів. Публікаційна активність НПП підтримується керівництвом університету. Зокрема, за публікацію наукових статей у наукометричних базах Scopus та WoS виплачується премія у 6000 грн за кожну публікацію. Викладачі преміюються за міжнародне стажування та інші види наукової діяльності, за захист кандидатської або докторської дисертації (в розмірі посадового окладу). За публікацію монографії у відповідності до Колективного договору виплачується премія у розмірі одного посадового окладу.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності на основі «Положення про рейтингову комісію з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://drive.google.com/file/d/16SpovP6Kngso1Wp5RyGcAJStmiQ5bj2R/view>. Стимулювання викладацької майстерності здійснюється шляхом присвоєння звань, нагородження грамотами, грошовими преміями та ін. за досягнення у фаховій сфері. Так, регулярні грошові премії університет виплачує викладачам за публікації в журналах, цитованих у БД Scopus та/або Web of Science. За перші позиції у внутрішньому

рейтингу НПП університет виплачує премії. Крім того, за успіхи у професійній діяльності та розвиток університету і краю НПП нагороджуються знаками, медалями та грамотами, зокрема:
Воровка В.П. : Знак “Відмінник освіти України”, Почесна грамота МОН України, Орден «За заслуги перед Запорізьким краєм», медаль «За внесок у розвиток міста Мелітополя», нагрудний знак «Василь Сухомлинський».
Кошелєв О.І.: знак “Василь Сухомлинський”, грамота Верховної Ради України, почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет має спеціалізовані навчальні аудиторії, сучасні комп’ютерні класи, кабінети, лабораторії, які оснащені необхідним обладнанням. Аспіранти використовують потужну матеріально-технічну базу науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем при МДПУ, Міжвідомчої лабораторії моніторингу екосистем Азовського басейну. При університеті функціонує навчально-науковий центр «Біорізноманіття» (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/nnts-bioriznomanitya/>). Функціонує бібліотека загальною площею 955,2 м², фонд якої складає 392555 прим., з них наукової – 100920 прим., навчальної – 141314 прим. Інформаційно-технічна база ОП складається з комп’ютерних засобів, лабораторії мультимедійних технологій при інформаційно-обчислювальному центрі університету, інтернет класи, Wi-Fi. До послуг аспірантів – вільний доступ до БД Scopus, Web of Science, Springer Nature, PubMed Central, Bio One. Стаціонарними базами для наукових досліджень є навчально-наукова база у селі Богатир (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/navchalno-polove-viddillennya-romashk/>) та Навчально-науково-польовий комплекс (с. Степанівка 1) (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/navchalno-polova-baza-u-s-stepanivka-1/>). На випусковій кафедрі є три мобільні електронні метеостанції, польове обладнання та спорядження (шість GPS-навігаторів, збільшувальні труби, біноклі, намети, спальні мішки, надувний човен з електродвигуном), мобільні ваги, оптичні та електронні мікроскопи, ноутбуки, комп’ютери та ін.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Університет з метою якісної реалізації освітнього процесу створює всі умови задля задоволення освітніх потреб на безоплатній основі. Аспіранти мають змогу безперешкодно користуватися аудиторним фондом, лабораторіями, комп’ютерними класами, мають вільний доступ до всіх ресурсів бібліотеки. Безпосередньо в рамках ОНП здобувачі вищої освіти мають можливість проводити наукові дослідження та практичні заняття в лабораторіях Університету. Для іногородніх аспірантів Університет надає можливість проживання у гуртожитках. Кожен гуртожиток обладнаний бібліотекою та мережею Інтернет. Безкоштовне підключення до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science <https://mdpu.org.ua/nauka/naukometrichni-bazi-danih/>, що надає можливість викладачам та здобувачам університету безкоштовно та без обмежень використовувати відповідні платформи. Здобувачам вищої освіти безкоштовно надаються для користування спортивні зали, споруди і майданчики навчальних баз для занять спортом і відпочинку. Задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти ОП здійснюється усне опитування здобувачів науковими керівниками, завідувачем кафедри, гарантом ОП.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров’я)?

Відповідно до Статуту Університету (<https://drive.google.com/file/d/oBw9OYXqr5PIWNmdtRFVqck1vRGs/view>) та Колективного договору <https://drive.google.com/file/d/oBw9OYXqr5PIWT1RGMoV4MmZwZLE/view>) забезпечення безпеки життєдіяльності здобувачів, НПП та співробітників є одним з ключових напрямів роботи. Керівництво університету робить усе можливе для відповідності освітнього середовища санітарно-гігієнічним нормам. На початку кожного навчального року та опалювального сезону спеціально призначена комісія перевіряє санітарно-технічний стан підготовки навчальних корпусів. Крім того, безпечність та відповідність освітнього середовища санітарно-гігієнічним та пожежобезпечним умовам перевіряють міські служби, про що видається відповідний документ. Для здобувачів перед виїздом на практику чи в наукову експедицію проводяться інструктажі з техніки безпеки з підписами у спеціальному журналі факультету. Психічне здоров’я здобувачів підтримується створеним в Університеті Психологічним центром (протокол Вченої ради №12 від 17.06.2015 р.), де здійснюється соціально-психологічна адаптація, надається психологічна допомога з підвищення психологічної культури, гуманізації стосунків у студентських та викладацьких колективах, створюються умови для забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу, що сприяє повноцінному особистісному розвитку здобувачів і створенню психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації, самовиховання та саморозвитку.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої

освіти прописані у Стратегії розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2013-2023 роки (https://drive.google.com/file/d/oB1CUVMtjz__UbGhyVno2ZodFMek/view). Вони дають можливість аспірантам вирішувати цілий спектр навчальних, побутових, соціальних проблем. Завдяки налагодженій дієвій комунікації з представниками адміністрації, зокрема гарантом, завідувачем кафедри, завідувачем відділу докторантури та аспірантури, проректорами, а також різними структурними підрозділами й службами – навчально-методичним відділом, бібліотекою, бухгалтерією та ін. Інформаційну підтримку здобувачі ОНП отримують через веб-сайт МДПУ ім. Б. Хмельницького, вебсторінку кафедри, репозитарій бібліотеки. Соціально-побутова сфера університету формується відповідно до вимог чинного законодавства та з урахуванням необхідності забезпечення основних соціальних гарантій та створення належних умов щодо навчання та відпочинку викладачів і здобувачів. Соціальна сфера поєднує такі напрями як медичне обслуговування й оздоровлення; організація харчування; матеріальна допомога тощо. Натепер університет має розвинену мережу буфетів у кожному корпусі та в гуртожитках з можливістю гарячого харчування. Медичне обслуговування здобувачів здійснюється на базі медичного пункту університету. Студентський спортивний клуб «Олімпія» забезпечує потребу як здобувачів, так і викладачів університету у додаткових заняттях із різних видів спорту, загально-фізичного розвитку. Питання забезпечення соціальною інфраструктурою розглядаються на засіданнях ректорату МДПУ імені Богдана Хмельницького, Вченої ради університету та факультетів, засіданнях профспілкового комітету. У рамках ОНП для кожного викладача та завідувача кафедри затверджено графік консультацій, коли здобувачі можуть звернутися за допомогою. Результати опитування показують, що така комунікація є достатньою, питання вирішуються своєчасно та в повній мірі забезпечує потреби здобувачів вищої освіти. Освітня підтримка здобувачів забезпечується викладачами безпосередньо на академічних заняттях, у виді консультацій до самостійної роботи та рекомендованою навчально-методичною літературою. Для аспірантів забезпечується можливість брати участь як слухач або доповідач на кафедральних, університетських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, підготовка до яких проводиться разом з науковими керівниками. Здобувачі запрошуються на засідання кафедри, де можуть отримати повну інформацію, щодо нагальних питань життя університету та кафедри, подати питання на розгляд і брати участь в обговоренні. У разі виникнення ситуацій, пов'язаних з унеможливленням аспірантом відвідування занять на постійній основі з поважних причин, здобувачу може бути надано індивідуальний графік.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Правил прийому МДПУ імені Богдана Хмельницького протокол №18 від 12.06.2020 р. (<http://vstup.mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/07/ПРАВИЛА-2020-зі-змінами-1.pdf>) у розділі VIII для осіб з особливими освітніми потребами прописано Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. У Правилах призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького протокол №5 від 24.10.2019р. із доповненнями від 30.06.2020 протокол №20, (<https://drive.google.com/file/d/1FspwpEoI1eNq9eMPUIOWrvsZxCrOLrZj/view>) визначено, яким чином призначаються соціальні стипендії. На виконання Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами), ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, розпочато роботу стосовно доступності навчальних приміщень для таких осіб та інших мало мобільних груп населення (у 2018 р. університетом було замовлено та отримано проектно-кошторисну документацію для проходження експертизи по об'єктам: «Реконструкція ганку навчального корпусу № 2, розташованого за адресою м. Мелітополь вул. Гетьманська, 20», «Реконструкція ганку гуртожитку № 1, розташованого за адресою м. Мелітополь вул. Університетська, 41»); здійснюється психологічний супровід здобувачів з особливими потребами. Серед здобувачів вищої освіти за ОНП «Екологія» не було і на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Законодавчі та нормативно-правові документи, які регламентують організацію та реалізацію освітнього процесу, доводяться до всіх науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів. Всі документи розглядаються на засіданнях кафедри. Під час реалізації ОП Екологія конфліктних ситуацій не виявлено, але у разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі можуть звернутися до відповідальних осіб згідно положень чинного законодавства на університетських процедур. На зборах трудового колективу хіміко-біологічного факультету неодноразово виступала фахівець із запобігання та профілактики корупційних дій. До здобувачів ОНП та науково-педагогічного персоналу регулярно доводиться зміст Антикорупційної програми університету (<https://drive.google.com/file/d/oBw9OYXqr5PIWYU1mNHE4ZnJUR1U/view>). Робота факультету та університету в цілому по виконанню положень Антикорупційної програми Університету є систематичною та спрямована на формування негативного ставлення до будь-яких проявів корупції. Серед співробітників та студентів факультету систематично проводяться заходи з метою ознайомлення з антикорупційним законодавством. В Університеті функціонує Положення про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків МДПУ імені Богдана Хмельницького (20.02.2020 р., наказ № 13) (<https://drive.google.com/file/d/1LEozNGmpKtTBDDk2oBISycxJnsrmt8u6/view>), «Порядок забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів» (протокол №3 від 20.09.2019 р.) (<https://drive.google.com/file/d/1qVxcanbqkEtnyfcOMce4QzpoauJWU3wx/view>).

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Основним документом, що регулює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП є Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького, ухваленого Вченою радою 02.04.2020 р., протокол №14 <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Osvitnya-programa.pdf>. Відповідно до пункту 4 цього положення ОП підлягає щорічному перегляду та, за необхідності, оновленню з урахуванням особливостей розвитку науки, культури, економіки, техніки, технологій і соціальної сфери. Пропозиції щодо оновлення ОП можуть вноситися здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками кафедр, які задіяні у підготовці здобувачів вищої освіти, роботодавцями та іншими стейкхолдерами (<https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profilu/propozitsiyi-shhodo-onovlennya-osvitnih-program-spetsialnostej-dlya-gromadskogo-obgovorennya/>), а також як результат цілеспрямованого моніторингу та аудиту освітньої програми, оцінки її успішності та потреб суспільства й економіки, кафедрою, що реалізує ОП.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Періодичність перегляду ОП регулюється Положенням про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького, ухваленого Вченою радою 02.04.2020 р., протокол №14 <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Osvitnya-programa.pdf>. У відповідності до п. 4 цього Положення перегляд ОП відбувається не рідше одного разу на рік. Забезпечення перегляду й оновлення освітньої програми є обов'язком гаранта. Пропозиції про внесення змін до освітньої програми були зроблені проектною групою ОП у 2018 та у 2020 році. Моніторинг здійснюють служба з забезпечення якості освіти, гарант ОП та група забезпечення спеціальності у формі письмового та усного опитування здобувачів, НПП та роботодавців <http://hb.mdpu.org.ua/osvitno-naukova-programa/>. У 2020 році за результатами консультацій з академічною спільнотою були уточнені назви дисциплін «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)», «Виробнича (педагогічна) практика», уведені обов'язкові компоненти «Сучасні проблеми екології», «Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування», «Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем» та розширено перелік вибіркових дисциплін «Наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування», «Спеціальні розділи заповідної справи», «Спеціальні розділи екологічних аспектів природокористування», «Право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики» та була збільшена загальна кількість кредитів за освітньою складовою до 43. За побажаннями здобувачів було введено дисципліну «Академічне письмо англійською мовою для аспірантів» та у вибіркву складову переведені «Екологія тварин» та «Прикладна екологія». За побажаннями роботодавців уведені вибіркові дисципліни «Екологічні концепції» та «Екологія моря».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі залучені до процесу перегляду ОП шляхом щорічного опитування через анкетування (<https://mdpu.org.ua/osvita/anketuvannya/>). У 2020 р. за побажаннями здобувачів було введено дисципліну «Академічне письмо англійською мовою для аспірантів» та у вибіркву складову переведені «Екологія тварин» та «Прикладна екологія». Темі освітніх компонентів можуть оновлююватись/корегуватись з урахуванням акцентів, які відповідають науковим інтересам здобувачів. Ініціативи, які походять від академічної спільноти або роботодавців, обговорюються із здобувачами та при імplementації у ОП набувають форм, найбільш сприятливих для аспірантів. Такий досвід сприяє також розвитку в аспірантів soft skills та є формою розвитку практичних науково-педагогічних навичок, так як їх ОП є власно першою практикою створення освітніх програм.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Основою діяльності студентського самоврядування в університеті є «Положення про студентське самоврядування в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (від 11.12.2019 р. протокол №1) (https://drive.google.com/file/d/104E5PFbM512n43oflm3znaaYRuR-vI_q5/view). Для здобувачів третього рівня органом самоврядування є Рада молодих вчених. В Університеті функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Naukove-tovaristvo-molodih-vchenih.pdf>). До складу Постійно діючої комісії Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей та Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу входять, крім НПП, представники студентського самоврядування. Вони мають право подавати пропозиції до Вченої ради університету з питань вдосконалення стратегії університету щодо контролю освітнього процесу; брати участь у вирішенні спірних ситуацій, що можуть виникнути між здобувачами вищої освіти та представниками адміністрації/науково-педагогічними працівниками; подавати пропозиції щодо змісту навчальних планів та освітніх програм; делегувати членів ради до складу вченої ради університету, а також інших колегіальних та робочих органів Університету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці запрошуються до участі у розробці, перегляді та рецензуванні освітніх програм. На випусковій кафедрі були проведені зустрічі з представниками роботодавців від ПП «Центр екологічного управління», Приазовського НПП, Азово-Сиваського НПП та НПП «Великий Луг», ННЦ «Біорізноманіття», НДІ біорізноманіття (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/nnts-bioriznomanittya/>) наземних та водних екосистем, які висловили пропозиції щодо впровадження вибіркового компонентів ОП та здобуття необхідних компетентностей здобувачів, зокрема щодо спеціальних розділів заповідної справи (представники природно-заповідних установ), спеціальних розділів екологічних аспектів природокористування (ННЦ «Біорізноманіття») вміння шукати інформацію про наукові гранти та екологічні проекти, писати заявки та подавати їх (ПП «Центр екологічного управління»). Роботодавці наголосили на необхідності інтеграції науки і практики через співпрацю аспірантів з науковими відділами установ, збільшення практичної складової освітньої програми та наближення змісту виробничої практики до реальних умов функціонування установ природно-заповідного фонду. На перспективу означена необхідність інтеграції зусиль на спільну роботу з виконання НДР та подання спільних заявок на отримання грантів. Представник НПП «Великий Луг» Бусел В.А. запропонував оптимізувати структуру ОП у галузі вибіркового дисциплін і збільшити їх кількість. Ці рекомендації враховано у новій редакції ОП Екологія.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В університеті для зміцнення зв'язків між випускниками, студентами та науково-педагогічним складом з метою сприяння розвитку науки і освіти, реалізації науково-освітніх програм та захисту соціальних, економічних і творчих інтересів своїх випускників було створено «Асоціацію випускників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/asotsiatsiya-vipusknikiv-mdpu-im-b-hmelnitsokgo/>). Положення про асоціацію випускників (<https://drive.google.com/open?id=13Mo4JXjthhsIVi86JKfOAlRC2c9Eub-g>) та про моніторинг працевлаштування здобувачів вищої освіти і випускників (https://drive.google.com/open?id=1sZr2itXAbHevqpg_9seKkKzf-VJD1c6p) були схвалені Вченою радою (протокол Вченої ради №7 від 18.11.2019 р) і затверджені наказом ректора № 37/01-05 від 18.11. 2019 р. Онлайн реєстрація випускників університету (<https://mdpu.org.ua/onlajn-reyestratsiya-vipusknikiv-universitetu/>). Відповідна асоціація є певним компонентом профорієнтаційної діяльності ЗВО та підвищення соціальної значущості даної спеціальності. ЗВО підтримує тісний зв'язок з підприємствами та компаніями різних форм власності для підтримки бази вакансій. Сторінка випускників університету (<https://mdpu.org.ua/vipuskniki-mdpu-mdpi/>)

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході внутрішнього забезпечення якості реалізації ОП, яке регламентується в університеті Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (протокол №11 від 29.01.2021 р.), <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Polozhennya-pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vishhoi-osviti-v-Melitopolskomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universiteti-imeni-Bogdana-Hmelnitskogo.pdf>), а також у процесі роботи Постійно діючої комісії Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей <https://mdpu.org.ua/universitet/vchena-rada/diyalnist-vchenoyi-radi/komisiyi-vchenoyi-radi/komisiya-iz-zabezpechennya-yakosti-osvit/> та Центру неперервного професійного розвитку освітян <https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/tsentr-neperevnoho-profesijnogo-roz/> було встановлено, що зміст ОП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>. Суттєвих недоліків виявлено не було. Водночас сформульовано ряд пропозицій, які слід врахувати при підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія. Крім того, дано ряд рекомендацій за змістом ОК, зокрема:

- впровадження до дисципліни «Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)» розділу геоінформаційні технології в екології, необхідний для аспірантів з позицій укладання картографічної інформації у форматі географічних інформаційних систем і технологій;
- необхідність розширення використання інтерактивних методів навчання та інформаційних технологій в освітньому процесі;
- необхідність більш повного інформування здобувачів третього рівня щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання в межах ОП.

Вказані недоліки були виправлені шляхом розширення використання інтерактивних методів навчання та мультимедійних технологій в освітньому процесі, викладення змістовного наповнення обов'язкових та вибіркового компонентів ОП Екологія на сайті дистанційної форми навчання (<http://www.dfn.mdpu.org.ua/>). Відбулася корекція навчальних планів з точки зору логічності та послідовності отримуваних знань та формування компетентностей компетентностей. Покращено оприлюднення політики забезпечення якості, процедур та їх результатів, що знайшло відображення на сайті Університету:

- https://drive.google.com/file/d/1m3izwdrIRzUJc88_n9bfr97fjhPbbod/view;
- <https://drive.google.com/file/d/16fP7kotm694tYsfQpaGIuLXKN1hVCXIh/view>;
- https://drive.google.com/file/d/1m3izwdrIRzUJc88_n9bfr97fjhPbbod/view;
- <https://drive.google.com/file/d/1V9IA8iTn9goEh9RPs-kZJQ7MoDi7deE/view>

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація даної ОНП відбувається вперше, тому результати зовнішнього забезпечення якості освіти, що беруться до уваги, відсутні. Разом з тим, зауваження та пропозиції акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення ОНП Екологія. Зокрема, наказом № 29/01-06 від 29 січня 2020 року створено робочі групи по оновленню Положень Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. В результаті оновлені такі положення:

- Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Кодекс академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про керівників проектних груп із розроблення освітніх програм та гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про Науково-методичну раду Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про Навчально-методичну комісію факультету (інституту) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про Центр профорієнтаційної роботи та практичної підготовки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про куратора ECTS Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про кафедру Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про Центр здоров'я Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про комісію з проведення оцінки корупційних ризиків у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
 - Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Крім того, в університеті запроваджено електронний каталог вибіркових дисциплін, яким може користуватися будь-який здобувач (<http://aspirant.mdpu.org.ua/> каталог-вибіркових-освітніх-компонентів/). На офіційному сайті ЗВО оприлюднено для громадського обговорення проекти ОП та їх зміни.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Усі учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукової програми через: відкриту «гарячу лінію» ректора університету; моніторинговий складник діяльності відділів та структурних підрозділів університету; участь здобувачів вищої освіти і студентського самоврядування у моніторингових процесах щодо якості вищої освіти в університеті. При цьому в межах університету відбувається поточний моніторинг ОП постійно діючою комісією Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей <https://mdpu.org.ua/universitet/vchena-rada/diyalnist-vchenoyi-radi/komisiyi-vchenoyi-radi/komisiya-iz-zabezpechennya-yakosti-osvit/> та Центру неперервного розвитку освітян <https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/tsentr-neperevno-go-profesijnogo-roz/>. Інтереси академічної спільноти як стейкхолдера у формулюванні цілей та програмних результатів обговорюються на засіданнях кафедри. З урахуванням результатів опитування здобувачів освіти та пропозицій стейкхолдерів кафедра працює над удосконаленням якості освітньо-наукової програми, внесенням змін до її компонентів, удосконаленням навчально-методичного забезпечення. Конкретними заходами по залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП є: колегіальне розроблення випусковою кафедрою, відділом докторантури та аспірантури, науково-методичною комісією навчального плану та його узгодження, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Розподіл відповідальності між різними структурами відбувається згідно Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в МДПУ», <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Polozhennya-pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vishhoyi-osviti-v-Melitopolskomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universiteti-imeni-Bogdana-Hmelnitskogo.pdf>). Комплекс процедур та заходів забезпечення якості вищої освіти в Університеті визначається та реалізується створеним Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1V9IA8iTN9goEh9RPs-kZJjQ7MoDi7deE/view>), Комісією Вченої ради МДПУ з експертизи якості освітніх програм спеціальностей (<https://drive.google.com/file/d/19kAQJACZ-1R7eHxGSw28NqVMzA16Edvq/view>), Науково-методичною радою МДПУ (<https://drive.google.com/file/d/1a1Sj88w5kOZYRBTpFIJ-finsbCT2ffgx/view>). До функцій належать розробка

ефективних внутрішніх стандартів якості, координація дії внутрішніх стейкхолдерів (адміністрація, здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, випускники), та взаємодія з зовнішніми стейкхолдерами. Контроль за відповідністю навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в Університеті нормативним вимогам здійснюють навчально-методичний відділ, відділ докторантури і аспірантури та кафедри у межах своїх службових обов'язків. Контроль за якістю кадрового забезпечення освітнього процесу в Університеті здійснюють відділ кадрів, навчально-методичний відділ.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються:

1. Законом «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145-VI (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>).
 1. Статутом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWNmdtRFVqck1vRGs/view>)
 2. Концепцією освітньої діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького протокол №3 від 28.09.2016 р. (<https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWMTBNS3c4dHMoY2c/view>).
 3. Колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2017-2020 рр. (<https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWT1RGMoV4MmZwZIE/view>).
 4. Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://drive.google.com/file/d/1yu58z896ksHgkOt9stmC1MF-VTCze5Jr/view>).
 5. Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького протокол №1 від 28.08.2020 р. (https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmMu2o6ffea4Kjx3_Q/view).
- Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти мають можливість отримувати фахову юридичну допомогу від юридичної служби університету щодо забезпечення своїх прав. Всі документи представлені на офіційному сайті ЗВО (<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profilu/>
<http://hb.mdpu.org.ua/osvitno-naukova-programa/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://hb.mdpu.org.ua/101-ekologiya/>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст освітньо-наукової програми «Екологія» відповідає науковим інтересам аспірантів, оскільки зміст освітніх компонентів знаходиться у межах предметної області екології, зокрема щодо екологічного стану організмів і популяцій, тенденцій та закономірностей розвитку популяцій, угруповань та екосистем, екологічного стану довкілля, досліджень та оптимізації систем природокористування. Дисципліни або їх складові відповідають тематиці досліджень та надають аспіранту відповідну освітню підтримку для його наукового дослідження.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Освітні компоненти ОНП забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю, так як містять сучасну та актуальну наукову інформацію про головні напрямки розвитку природничих наук та екології. Фундаментальні проблеми принципів наукового пізнання світу розглядаються в дисципліні «Філософія сучасного світу». Мовою наукового спілкування є англійська, тому її вивчення представлене дисциплінами «Іноземна мова у науковому спілкуванні» та «Академічне письмо англійською мовою для аспірантів». Дисципліна «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту» розглядає сучасні погляди на наукове дослідження та розкриває інструментарій наукового пошуку. Статистичний, геостатистичний аналіз, підходи до моделювання екосистем є універсальними інструментами дослідницької діяльності в екології і розглядаються в ОК «Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем». Спеціальні підходи до екологічних

досліджень розглядаються у вибіркових ОК. Слід відзначити, що конкретні методи та підходи, які розглядаються у рамках навчальних дисциплін, адаптуються до наукових інтересів здобувачів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю

Освітні компоненти програми забезпечують формування методологічних та викладацьких компетентностей, сприяють розвитку наукового світогляду аспірантів. До таких за змістом та за обсягом належать обов'язкові компоненти «Філософія сучасного світу» (4 кредити ЄКТС), «Іноземна мова у науковому спілкуванні» (6 кредитів ЄКТС), «Виробнича (педагогічна) практика» (3 кредити ЄКТС). Серед вибіркових компонентів до таких належать «Психологія розвитку особистості в КОП», «Академічне письмо англійською мовою для аспірантів», «Вища освіта та європейський освітній простір» (4 кредити ЄКТС кожна), спрямовані на формування компетентності здатності здійснювати науково-педагогічну та наукову діяльність у закладах вищої освіти та наукових установах; застосування принципів дидактики у викладацькій практиці при викладанні біологічних дисциплін, забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності за спеціальністю. Зокрема, практика складається з навчально-методичної роботи (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, відвідування апробацій, захистів дисертацій) та аудиторного навантаження (проведення занять, консультацій).

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Тематика наукових досліджень усіх аспірантів є дотичною до напрямів досліджень їх наукових керівників (<http://hb.mdpu.org.ua/naukova-diyalnist-aspirantiv/temy-dysertatsij-phd-studentiv-kerivnyky-ta-retsenty/>): асп. Борисов В.В. «Орнітокомплекси масивів індивідуальної забудови малого міста (на прикладі Вільнянська, Запорізької області)» – наук. кер. проф. Кошелєв О.І.: спільні публікації з аспірантом; асп. Умерова А.К. «Наземні молюски антропогенно трансформованих екосистем: екологія і просторово-часова динаміка» – наук. кер. проф. Жуков О.В.: спільні публікації з аспірантом; асп. Винокурова С.В. «Особливості просторового розміщення рідкісних гніздових видів птахів гігроморфних екотонів Північно-Західного Приазов'я». – наук. кер. доц. Воронка В.П. (ключові слова: лиман, мілководна лагуна <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1462901114001713>); асп. Телюк П.М. «Екологічна оцінка рекреаційного навантаження на ґрунт зелених насаджень загального користування» – наук. кер. проф. Жуков О.В.: спільні публікації з аспірантом; асп. Мірзоева А. Т. «Екологічні закономірності формоутворення черепашок двостулкових молюсків Азовського моря: застосування методу геометричної морфометрії» – наук. кер. проф. Жуков О.В. (ключові слова: молюски, біорізноманіття, екологічна ніша <https://www.biotaxa.org/em/article/view/em.2018.17.5>); асп. Віхляєва М. В. «Екотоксикологічний моніторинг стану річки Дніпро з використанням водних хребетних». – наук. кер. доц. Верголяс М.Р.: спільні публікації з аспірантом

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Наукові дослідження здобувачів проводяться на наукових базах Університету, зокрема (<https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/nnts-bioriznomanitya/>): - ННЦ «Біорізноманіття», Міжвідомчої Азово-Чорноморської орнітологічної станції Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького МОН України та Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України, Науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем України Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Навчально-науково-польовий комплекс (с. Степанівка-1), Науково-навчального екологічного стаціонару МДПУ на півострові Бірючий Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та Азово-Сиваського національного природного парку; Громадської організації екологічного профілю «Лагуна». Аспіранти користуються функціонуючими лабораторіями Університету. Загалом до послуг аспірантів понад 150 одиниць наукового та допоміжного обладнання, яке можна використовувати для наукових досліджень. Для його використання слід подати проректору з науково-дослідної роботи заявку із обґрунтуванням необхідності використання конкретної бази та обладнання. Здобувачі отримують консультативну допомогу від фахівців наукових підрозділів університету.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

В Університеті створюються умови для введення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, в тому числі за спеціальністю 101 Екологія. Зокрема, аспіранти університету та кафедри залучаються до участі у міжнародних спільних дослідницьких проєктах. Так, в університеті є Інформаційний бюлетень міжнародних грантових програм та програм академічної мобільності https://drive.google.com/file/d/1z81UZNIB-hbv7NjPJYnwk65Lz_TJT8MB/view, інформацією якого можуть скористатися здобувачі. Аспіранти мають можливість публікації результатів власних наукових досліджень в міжнародних академічних виданнях. Задля цього університет надає безкоштовний доступ до баз даних міжнародних наукометричних журналів. Конкретним прикладом долучення аспіранта до міжнародної академічної спільноти є участь аспірантів Винокурової С. у міжнародних екологічних проєктах, пов'язаних з науковим обґрунтуванням впровадження альтернативної електроенергетики та моніторингом орнітофауни <http://hb.mdpu.org.ua/mizhnarodne-spivrobotnytstvo/>. Аспірант А. Умерова в 2020 році пройшла міжнародне дистанційне стажування за проєктом «EcoMining: Development of Integrated PhD Program for Sustainable Mining & Environmental Activities» http://hb.mdpu.org.ua/mizhnarodne-spivrobotnytstvo/eco-mining-training_workshop-october-

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів кафедри беруть активну участь у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються у практичну діяльність. Проф. Кошелєв О.І. є учасником проекту «Оцінка стану орнітофауни території проєктованої лінії електропередачі 330 кВ ПС Азовська ВЕС–ПС Молочанська» (2018-2019 рр.) та «Моніторинг орнітофауни території проєктованої Азовської ВЕС для оцінки можливих загроз птахам від її експлуатації» (2019-2020 рр.). Завідувач кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування доц. Воронка В.П. є учасником групи розробників Проєктів організації територій природно-заповідного фонду України. Доц. Воронка В.П. упродовж 2017-2020 років керував реалізацією проекту Європейського офісу Програми ООН з навколишнього середовища за темою “Conservation, improvement and management of carbon stocks and biodiversity in the Chernobyl Exclusion Zone”. Результати проекту по його закінченні впроваджені у практичну діяльність керівництвом Чорнобильського біосферного радіаційно-екологічного заповідника. Проф. О. В. Жуков брав участь у виконанні міжнародного проекту NATO SPS MYPG4687, результати якого опубліковані <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-020-09344-5> (другий кuartиль Scopus) та <https://link.springer.com/article/10.1007/s13762-020-02865-z> (другий кuartиль Scopus) та Internal grant agency of J.E.Purkyne University, Czech Republic, grant UJEP-IGA-TC-2019-44-01-2 <https://www.mdpi.com/2073-4395/10/11/1727> (перший кuartиль Scopus)

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів Університету та, зокрема, ОНП «Екологія» регулюється Постійною комісією з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/nauka/pro-zarobigannya-akademichnomu-plagiata/>). З метою визначення порядку дотримання академічної доброчесності, яким мають керуватися НПП та здобувачі вищої освіти, на випусковій кафедрі та в університеті регулярно проводяться просвітницькі заходи для НПП та здобувачів вищої освіти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності. Здійснюється контроль наукових керівників дисертаційних робіт за правильним оформленням посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо. Відбувається перевірка дисертаційних робіт на предмет академічного плагіату.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В Університеті функціонує Постійна комісія з академічної доброчесності (наукова етика та запобігання плагіату) МДПУ (<https://mdpu.org.ua/postijna-komisiya-z-pitan-naukovoyi-etiki-ta-zarobigannya-plagiata/>). Комісія здійснює моніторинг щодо порушень науковими керівниками академічної доброчесності і у випадку виявлення таких порушень відсторонює особу від керівництва науковою діяльністю аспірантів. У межах ОНП «Екологія» відсутні особи керівників, щодо яких рішенням НАЗЯВО встановлено факт порушення академічної доброчесності.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Найбільш сильною стороною ОНП «Екологія» є відповідність її актуальним проблемам екологічної науки та потребам практики, вона враховує регіональний контекст та може бути гнучко адаптована під погляди особистої наукової траєкторії здобувачів вищої освіти. ОНП представляє собою площадку для комунікації досвідчених та молодих науковців, що сприяє генерації нових ідей. Сильною стороною ОНП є наукова база проведення досліджень, яка представлена такими науковими структурами і підрозділами: навчально-науковий центр «Біорізноманіття»; міжвідомча Азово-Чорноморська орнітологічна станція Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького МОН України та Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України; науково-дослідний інститут біорізноманіття наземних та водних екосистем України Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; навчально-науковий центр «Біорізноманіття» Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Навчально-науково-польовий комплекс (с. Степанівка 1); Науково-навчальний екологічний стаціонар МДПУ на півострові Бірючий Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та Азово-Сиваського національного природного парку; кафедра екологічної безпеки та раціонального природокористування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Сильною стороною ОНП «Екологія» є її унікальність та регіональний контекст, які пов'язані з близьким розміщенням до узбережжя Азовського моря і можливість дослідження приморських екосистем під керівництвом науковців, які спеціалізуються саме на приморських територіях. Сильною стороною ОНП «Екологія» є можливість здобувачів користуватися обладнаними сучасним обладнанням науковими лабораторіями, матеріально-технічною базою ННЦ «Біорізноманіття» та його структурних підрозділів, випускової кафедри.

Слабкі сторони:

- Потребує підвищення мовної підготовки здобувачів за освітньою програмою, що є лімітуючим фактором для участі

аспірантів у міжнародних проектах, стажуваннях та програмах академічної мобільності.

- Потребує удосконалення загальнонаукова складова та зміщення акценту викладання філософських дисциплін з загальної проблематики на вирішення проблем філософських основ методології наукового дослідження.

- Потребує вирішення проблема дуальної освіти. Значне число фахівців-практиків має необхідність оволодіти компетентностями дослідника без відриву від виробництва. Також зв'язок з виробництвом у формі дуальної освіти є важливим фактором підвищення якості викладання на освітньо-науковій програмі.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Для підвищення рівня інтернаціоналізації освітньої діяльності в межах ОНП перспективним напрямом діяльності є участь у міжнародних проектах та грантах, посилення академічної мобільності, обміну здобувачів та викладачів.

Підвищення здатності до роботи у міжнародному середовищі шляхом організації регулярних університетських наукових семінарів за темами науково-дослідної роботи здобувачів ОНП «Екологія» англійською мовою. Основою для виконання цього завдання є підвищення рівня мовної підготовки аспірантів та викладачів ОНП.

Інший напрям вдосконалення ОНП – оновлювати та переробляти змістове та методичне забезпечення дисциплін з врахуванням тенденцій розвитку ринку праці та розвитку наукових досліджень, робота з вдосконалення силабусів дисциплін. Посилити діяльність в напрямі популяризації академічної доброчесності. Уточнити зміст філософських дисциплін зі зміщенням акценту на викладання філософських основ методології наукового дослідження.

Розробити процедури дуальної освіти на освітньо-науковій програмі.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Солоненко Анатолій Миколайович

Дата: 13.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Сучасні проблеми екології	навчальна дисципліна	OK_05_Сучасні проблеми екології.pdf	EelRsafMddG1auqR7scp9llb7p7bLKvKBbOP09hR4D4=	Мультимедійний проектор для презентацій Epson (2019), ноутбук HP (2019).
Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування	навчальна дисципліна	OK_06_Стратегії охорони.pdf	CrvdbLIQVivYr2sVU4k9VJk9BYjFZp1BgDjMRLXCZtQ=	Мультимедійний проектор для презентацій Epson (2019), ноутбук HP (2019).
Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем	навчальна дисципліна	OK_07_Геоінформаційний аналіз.pdf	/sfksetRIdOmc3oTaDtecAm5FwofEtwOF3BJvL6gti4=	Мультимедійний проектор для презентацій Epson (2019), ноутбук HP (2019).
Виробнича (педагогічна) практика	практика	OK_08_Виробнича_педагогічна_практика.pdf	6CtDCfsITPjlk8XLV77Od/ZBcog4X52WVHqMiyKtUCA=	Матеріальне забезпечення бази проходження практики
Філософія сучасного світу	навчальна дисципліна	OK_01_Філософія сучасного світу.pdf	qkw69vXJe5DB7rVuG4nq++F+X+SBBbdWZ7sEDKMDQ9w=	Проектор для здійснення мультимедійних презентацій Epson (2019).
Іноземна мова у науковому спілкуванні	навчальна дисципліна	OK-02_Інозем_наук_спіл_2021.pdf	YZNOwvZOmQiGQMq45re9QjJ3vnVcVMd1vXSu/2ImQuc=	Мультимедійний проектор для презентацій Epson (2019), ноутбук HP (2019).
Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту	навчальна дисципліна	OK_03_Методика наукового аналізу.pdf	kWpo/vNV86p7L7Zh5xDF/s8XUoaGEotQfXydS6C8yck=	Мультимедійний проектор для презентацій Epson (2019), ноутбук HP (2019).
Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	навчальна дисципліна	OK_04_Сучасні інформаційно-комунікаційні технології.pdf	Blu2omTjfv/GJVb21psBQbTJLlg8xCPx+mXeixP3Ltk=	Комп'ютерний клас із 9 комп'ютерів (LG 19M38A – 2019 р.) з каналами доступу до мережі Internet та спеціалізованим безкоштовним програмним забезпеченням(QGIS)

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
89923	Троїцька Тамара Серафимівна	професор, Основне місце роботи	Природничо-географічний факультет	Диплом доктора наук ДД 006578, виданий 21.05.2008, Аттестат професора 12ПР 005758, виданий 30.10.2008	38	Філософія сучасного світу	1. Статті у наукометричних БД Scopus, WoS: Troitska T. S., Troitska O. M., Krylova A. M., Popravko O. V. Reconstruction and dialogua in the recovery of the lost paradigm «human-nature» //

SGEM 2019 : All Rights Reserved by the International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM (Albena, Bulgaria, 30 June-6 July 2019). Sofia, 2019. V. 19. P. 629-635.

2. Статті у фахових виданнях:

1. Т. Troitska, Y. Lytvyna Dialog in language-culture practices: methodological foundations // Versus. – 2016. – №1. – P. 83-86.

2. Троїцька Т.С., Тараненко Г.Г. Цілісність людини у трансдисциплінарном у синтезі: спроба філософської кристалізації // Актуальні проблеми філософії та соціології. 2017. №15. ? С. 139-141. 3. Троїцька Т.С. В поисках методологических оснований постнеклассической науки: ресемантизация философской методологи // Культура народов Причерноморья.- Симферополь, 2014.-№268.-С.181-185

4. Троїцька Т.С. Політична ідентичність студентства в системі ціннісних орієнтацій і толерантнісного зростання // Гуманітарний вісник Запорізької державної академії.-Запоріжжя: ЗДІА, 2014. – 250 с.- Вип.69.-С.90-98. 5. Троїцька Т.С. Методологічні орієнтири інтеграції толерантності в культурно-освітній простір // Грані.- Дніпропетровськ, 2014.-№4(108).-С.80-85. Фахове видання.

3. Монографії:
Axiology of nature as a spiritual answer to the challenges of sustainable development // Axiological survey of the modern cultural-educational practices of personality: [monograph] Melitopol: Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University Press, 2016. – 208 p. – P.4-8, 49-56.

4. Керівництво здобувачами:
Захищена дисертація у 2018 р. Мілько Н.Є. «Підготовка майбутніх учителів іноземної мови до організації міжкультурного діалогу в навчальному процесі» - 015 Професійна освіта (13.00.04), Спецрада К.18.053.01.

8. Заступник головного редактора фахового журналу «Versus».

9. Член журі Всеукраїнського конкурсу захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України», Запоріжжя, 2019 р.

10. Завідувач кафедри філософії МДПУ імені Б. Хмельницького; голова секції аналітики суспільно-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів кафедри історії, археології і філософії.

11. Спеціалізована вчена рада Д 26.053.16. НПУ ім. М.П. Драгоманова 2. Спеціалізована вчена рада Д 26.456.01 Інституту вищої освіти НАПН України 3. Спеціалізована вчена рада Д 64.053.07, Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г.С. Сковороди.

13. 1. Троїцька Т.С. Релігійна етика у філософсько-педагогічному дискурсі : навч.-метод. посіб. / К.С. Аверіна, О.М. Троїцька, Т.С. Троїцька – Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.– Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2018. – 141 с.

2. Троїцька Т.С., Троїцька О.М., Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Глобальні проблеми сучасності». – Мелітополь, 2018. – 26 с.

3. Троїцька Т.С. Методичні рекомендації до

						<p>семінарських занять з дисципліни «Філософія і методологія науки» – Мелітополь, 2018. – 28 с.</p> <p>15. 1. Конструктивізм і діалог у викликах сучасній традиційній освіті (доповідь на всеукраїнській конференції «Нова українська школа», 2019, Мелітополь)</p> <p>2. Ще раз про гуманізм (доповідь на міжнародній конференції «Гармонізація культурно-освітнього простору», 2014, Мелітополь)</p> <p>3. Мова як відображення ціннісно-сміслового конструкту багатокультурного єднання (доповідь на II Міжрегіональному семінарі-практикумі «Мова як носій нематеріальної культурної спадщини», 2019, Мелітополь)</p> <p>4. Інформативно-мовний аспект акме-руху homo educandus (доповідь на всеукраїнській конференції «Мова у полкультурному суспільстві», 2018, Мелітополь)</p> <p>5. Ще раз про полкультурний діалог, або чому ми у XXI ст. н.е. стали «досократиками»? (доповідь на міжнародній науково-практичній конференції «Праксеологічний вимір професійної підготовки майбутнього фахівця», 2018, Полтава).</p> <p>16. Член тьюторської асоціації України.</p> <p>18. Національно-культурні товариства м. Мелітополь Навчальні заклади за проектом міжкультурної інтеграції Відділ стратегічного планування Мелітопольського виконкому Громадська організація «Батьківська порада».</p>	
112289	Денисенко Надія Валеріївна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний	12	Іноземна мова у науковому спілкуванні	1. Статті у БД Scopus, WoS: Мілько Н.Є., Баранцова І.О., Денисенко Н.В.,

університет,
рік закінчення:
2001,
спеціальність:
030502 Мова
(англійська,
німецька) і
література,
Диплом
кандидата наук
ДК 004256,
виданий
19.01.2012,
Атестат
доцента 12ДЦ
041291,
виданий
26.02.2015

Троїцька О.М.,
Коноваленко Т.В.,
Дюжикова Т.М.,
Мургазієв Е.Г. та інші
Methodological
Guidelines of
Dialogization of
Cultural and
Educational Practices/
Н.Є. Мілько,
І.О.Баранцова, Н.В.
Денисенко, О.М.
Троїцька, Т.В.
Коноваленко, Т.М.
Дюжикова, Е.Г.
Мургазієв та інші //
Journal of History,
Culture and Art
Research ISSN 2147-
0626 Web of Science.
2. Статті у
періодичних фахових
виданнях:
1. Денисенко Н.В.
Досягнення
емфатичності в англо-
українських художніх
перекладах Наукові
праці Кам'янець –
Подільського
національного
університету імені
Івана
Огієнка:Філологічні
науки .Випуск 39. -
Кам'янець –
Подільський:Аксіома,
2015.-336с.
2. Троїцька, О. М. та
Денисенко, Н. В.
(2018) Діалогізація
компетентнісного
зростання
майбутнього фахівця:
методологічна
рефлексія. Українська
професійна освіта (3).
с. 44-50. ISSN 2519-
8254
3. Денисенко, Н. В.
(2017) Філософський
вимір розгортання
комунікативного
простору: пошук
конструктів його
гармонізації.
Актуальні проблеми
філософії та соціології
(18). с. 36-39. ISSN
ISSN 2410-3071
4. Денисенко, Н. В.
(2017) Комунікативно-
діалогічна
компетентність
майбутнього фахівця:
філософсько-освітня
рефлексія. Вісник
львівського
університету. Серія:
Філософсько-
політологічні студії
(14). с. 37-42. ISSN
ISSN 2307-1664
5. Денисенко, Н. В.
(2017) Філософсько-
освітні засади
формування
комунікативної
компетентності
майбутнього вчителя
нової генерації.

Науковий вісник
Мелітопольського
державного
педагогічного
університету, 2 (19). с.
25-29. ISSN ISSN 2219-
5203.

3. Монографії,
підручники, навч.
посібники:

1. Денисенко Н.В.
Теоретичний курс
основної іноземної
мови (граматика):
Навчальний посібник.
Мелітополь:
«Однорог», 2019. 120с.

2. Денисенко Н.В.
Теорія та практика
перекладу:
Навчальний посібник.
Мелітополь:
Видавництво МДПУ
ім.Б. Хмельницького,
2014р. 95с.

3. Денисенко Н.В.
Стилістика
англійської мови:
Навчальний посібник.
Мелітополь:Видавниц
тво МДПУ ім.Б.
Хмельницького,
2019р. 95с.

4. Денисенко Н.В.
English for Upper
Graduates: підручник.
// ТОВ «Колор
Принт»; авт. кол.:
Коноваленко Т.В.,
Денисенко Н.В.,
Матюха Г.В. та ін.
Мелітополь, 2018. С.
108.

5. Участь у
міжнародних
наукових проєктах:
Проект Британської
Ради в Україні та
Міністерства освіти та
науки України
«Шкільний вчитель
нового покоління»
(2015-2019 р.)
Участь у
Міжнародному
проєкті «Вивчай та
розрізняй: інфо-
медійна грамотність»
Сертифікат додається.

6. Проведення
навчальних занять
іноземною мовою:
Основна іноземна
мова, Теорія та
практика перекладу.

9. Наукове
керівництво
переможцем олімпіад
чи конкурсів:
Катерина Фурсова,
зайняла III місце на II
етапі Всеукраїнських
конкурсів-захистів
науково-
дослідницьких робіт
учнів – членів
Національного центру
«Мала академія наук
України»;
участь у журі олімпіад
чи конкурсів «Мала

академія наук України»
10. Організаційна робота на керівних посадах. Начальник Центру моніторингу та експертизи якості освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького

12. Авторські свідоцтва та патенти:
1. Свідоцтво № 82245 від 12.10.2018р.
2. Свідоцтво № 64863 від 08 квітня 2016 року
3. Свідоцтво №85253 від 4 лютого 2019 року
4. Свідоцтво №85327 від 5 лютого 2019 року
5. Свідоцтво№85328 від 5 лютого 2019 року

13. Навчально-методичні посібники:
1. Методичні рекомендації до написання дипломних робіт на здобуття окр «магістр» для студентів філологічного факультету / Уклад. Т.В.Коноваленко, Г.В.Матюха, Н.В.Денисенко. Т.В.Насалевич. – Мелітополь, 2018р. – 28 с.
2. «Теоретичний курс основної іноземної мови (граматика)» Навчальний посібник - «Однорог». Мелітополь., 2019р. 120 с.
3. English Lexicology (навчальний посібник) Навчальний посібникНавчальний посібник/Укладачі: к.пед.н. Гуров С.Ю., к.пед.н. Гурова Т.Ю., к.пед.н. Матюха Г.В., к.пед.н. Коноваленко Т.В., к.філол.н. Денисенко Н.В., Мілько Н.Є.- Мелітополь:Видавництво МДПУ ім.Б. Хмельницького, 2014р.
14. Робота у складі журі конкурсів, олімпіад:
Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт Київ, КНЛУ ,2018р. Наказ №733/03 від 12.04.2018р.
16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Міжнародна організація викладачів англійської мови

							TESOL Свідоцтво №17 від 17.10.2019р
250494	Халіман Ігор Олексійович	доцент, Основне місце роботи	Хіміко-біологічний факультет	Диплом спеціаліста, Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій Університету "Україна", рік закінчення: 2014, спеціальність: екологія та охорона навколишнього середовища, Диплом кандидата наук ДК 041130, виданий 10.05.2007, Аттестат доцента 12/ДЦ 038698, виданий 16.05.2014	14	Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту	Статті у БД Scopus Anistratenko V.V., Anistratenko O.Yu., Khaliman I.A. Conchological Variability of Anadara inaequalvis (Bivalvia, Arcidae) in the Black-Azov Sea Basin // Вестник зоології. – 2014. – Том 48. – № 5. – С. 457-466. Anistratenko V.V., Anistratenko O.Yu., Khaliman I.A. Conchological Variability of Anadara inaequalvis (Bivalvia, Arcidae) in the Black-Azov Sea Basin // Вестник зоології. – 2014. – Том 48. – № 5. – С. 457-466. E.V. Degtyarenko, A.G. Antonovskiy, I.A. Khaliman, A.V. Matsyura Ecological characteristics of mollusks in the Utlyukskij Liman Ukrainian Journal of Ecology Ukrainian Journal of Ecology, 2018, 8(4), 266-269 Фахові публікації: Халіман І.А., Анистратенко В.В., Анистратенко О.Ю. Изменчивость формы раковины двустворчатого моллюска Anadara inaequalvis в Азово-Черноморском бассейне // Материалы докладов III Международной научно-практической конференции «Биоразнообразие и устойчивое развитие» (15-19 сентября 2014, Симферополь, Крым). – Симферополь. – 2014. – С. 374-376. Халіман І.А. Некоторые особенности формирования сообществ моллюсков Азовского моря // Біологічні дослідження, 2015: Збірник наукових праць. Житомир. 2015. – С. 147-150. Е.В. Дегтяренко, В.В. Анистратенко, І.А. Халіман Флуктуация численности и разнообразия моллюсков – основное свойство бентосных сообществ Утлюкского лимана // Доп. НАН України, 2016, №8 Науковий керівник або відповідальний виконавець наукової

							теми (проекту), член редколегії: «Інвентаризація міської фауни, растрове картування та створення атласу урбанізованих видів тварин малого міста (Північно-Західне Приазов'я)» (2016-2018), Державний реєстраційний номер – 016U006756, Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 02125237; «Дослідження впливу твердих побутових відходів на навколишнє середовище м. Мелітополя, розробка Державний реєстраційний номер держреєстрації – 0119U001423, Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 02125237.
214451	Осадчий Вячеслав Володимирович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет інформатики, математики та економіки	Диплом бакалавра, Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, рік закінчення: 2013, спеціальність: 050104 Фінанси і кредит, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2018, спеціальність: 053 Психологія, Диплом магістра, Українська інженерно-педагогічна академія, рік закінчення: 2018, спеціальність: 073 Менеджмент, Диплом магістра, Запорізький національний університет, рік закінчення: 2020,	20	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	Диплом магістра видано закладом: Українська інженерно-педагогічна академія, Рік закінчення: 2018, Спеціальність: Менеджмент, Кваліфікація: магістр з управління інтелектуальною власністю (диплом М18 №121590 від 31.12.2018); Науковий ступінь: доктор педагогічних наук (диплом ДД № 002714 від 21.11.2013 р.), наукова спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти), тема дисертації: "Система інформаційно-технологічного забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів в умовах педагогічного університету" Вчене звання: професор кафедри інформатики і кібернетики (атестат 12ПР №010004 від 22.12.14) Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (посвідчення ПЗ № 015735 від 03.10.2018 р.) Підвищення кваліфікації у

спеціальність:
122
Комп'ютерні
науки, Диплом
доктора наук
ДД 002714,
виданий
21.11.2013,
Атестат
професора
12ПР 010004,
виданий
22.12.2014

Запорізькому
національному
університеті
(індивідуальна тема
«Адаптивні технології
в умовах змішаного
навчання у закладах
вищої освіти») з
25.11.2019 року по
25.05.2020 року.
Свідоцтво СС
02125243/0147-20.

Участь у конференціях
і семінарах:
The 3rd International
Workshop on
Augmented Reality in
Education (13 травня
2020 року, м. Кривий
пір, стаття "Conceptual
Model of Learning
Based on the Combined
Capabilities of
Augmented and Virtual
Reality Technologies
with Adaptive Learning
Systems";
Міжнародна
конференція «ICSF-
2020: The
International
Conference on
Sustainable Futures:
Environmental,
Technological, Social
and Economic Matters»
(20-22 травня 2020
року, м. Кривий пір),
стаття "STEM-
Education
Individualization By
Means Of Artificial
Neural Networks";
Міжнародна науково-
практична
конференція
«Інформаційні
технології в освіті,
науці і техніці»
(ІТОИТ-2020) (21-23
травня 2020 р., м.
Черкаси), тези "LMS
MOODLE як
інструмент
персоналізації
професійної
підготовки майбутніх
фахівців";
Шоста міжнародна
конференція з
адаптивних
технологій управління
навчанням (23-25
вересня 2020 р., м.
Одеса), тези
"Можливості
платформи Smart
Sparrow для
створення адаптивних
навчальних
матеріалів"
ICTERI-2020: 16TH
INTERNATIONAL
CONFERENCE ON ICT
IN RESEARCH,
EDUCATION AND
INDUSTRIAL
APPLICATIONS (6-10
жовтня 2020р., м.
Харків), доповідь,

стаття "The Review of the Adaptive Learning Systems for the Formation of Individual Educational Trajectory"
XII Міжнародна конференція з математичної, науково-технічної освіти ICon-MaSTEd2020. (15-17 жовтня 2020 р., Кривий Пир), доповіді "Using Augmented Reality Technologies for STEM Education Organization" та "The peculiarities of the usage of AR-technologies in the process of hardiness of future professionals".
Міжнародна конференція з історії, теорії та методології навчання ICHTML2020. (15-17 жовтня 2020 р., Кривий Пир), статті "Interactive methods of training for enhancing communication of IT-professionals", "Design of the educational environment for STEM-oriented learning", "Impact of Specialized Training for STEM Disciplines Studying"
The 8th Workshop on Cloud Technologies in Education (CTE). (18 грудня 2020 р., м. Кривий Пир), доповіді "The use of cloud computing technology in professional training of future programmers", "Cloud resources use for students' project activities", "Peculiarities of cloud computing use in the process of the first-year students' adaptive potential development"

1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science, Core Collection;
Osadcha, Kateryna and Osadchyi, Viacheslav and Semerikov, Serhiy and Chemerys, Hanna and Chorna, Alona V. (2020) The review of the adaptive learning systems for the formation of individual educational trajectory. CEUR Workshop Proceedings, 2732. pp.

547-558. ISSN 1613-0073(Scopus)
Osadchyi, Viacheslav and Krasheninnik, Iryna and Spirin, Oleg and Koniukhov, Serhii and Diuzhikova, Tatiana (2020) Personalized and adaptive ICT-enhanced learning: a brief review of research from 2010 to 2019. CEUR Workshop Proceedings, 2732. pp. 559-571. ISSN 1613-0073(Scopus)
Semerikov, Serhiy ta Chukharev, Serhii ta Sakhno, Serhiy ta Striuk, Andrii ta Osadchyi, Viacheslav ta Solovieva, Victoria ta Vakaliuk, Tetiana ta Nechypurenko, Pavlo ta Bondarenko, Olga ta Danylchuk, Hanna (2020) Our sustainable coronavirus future. ICSF 2020: E3S Web of Conferences (166). ISSN 2267-1242 (Scopus)
2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України;
Осадчий В.В., Крутлик В.С., Прокоф'єв Є.Г., Кошельников В.В., Сердюк І.М.
Особливості розробки програми з AR для розміщення об'єктів на мапі Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. – Кременчук: КрНУ, 2019. – Випуск 2(115). - С. 134-139. ISSN 1995-0519 (print) ISSN 2072-8263 (online) DOI: 10.30929/1995-0519.2019.2.134-139
Осадча, К. П. and Осадчий, В. В. and Чорна, А. В. (2020) Застосування технологій змішаного навчання у формуванні управлінської компетентності майбутніх інженерів-програмістів. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, 3 (122). pp. 11-18. ISSN 1995-0519
Осадчий, В. В. and Осадча, К. П. and Крутлик, В. С. and Наумук, І. М. (2020) Змішане навчання як форма сучасної

підготовки майбутніх фахівців професійної освіти Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (гол. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 71, т.2, . С.187-192. - 624 с. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.71-2.35> ISSN 1992-5786

Осадчий, В. В. and Крутлик, В. С. and Осадча, К. П. and Сердюк, І. М. and Букреєв, Д. О. (2019) Особливості розробки програмного засобу для прогнозування вступу абітурієнтів до закладів вищої освіти. Вчені записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки, 30(69) (1). pp. 110-114. ISSN 2663-5941

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії; Осадчий В.В., Шаров С.В. Бази даних та інформаційні системи : навч. посіб. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 352 с.

Осадчий В.В., Шаров С.В., Лубко Д.В. Інтелектуальні інформаційні системи : навч. посіб. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 144 с.

Осадчий В.В., Шаров С.В., Балута В.С., Чураков А.Я. Онтолого-керована модель представлення знань : навч. посіб. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 116 с.

Осадчий В.В. Рогушина Ю.В., Гладун А.Я., Прийма С.М. Онтологічний аналіз у Web : колективна монографія. Мелітополь: Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2015. 407 с.

4) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про

присудження наукового ступеня; Крашеніннік І.В. – доктор філософії (диплом ДРН⁰⁰⁰⁶⁹⁷ наказ МОНУ від 26.11.20 №1471), Валько Н.В. – доктор педагогічних наук (рішення Атестаційної колегії МОНУ від 09.02.2021 №157), Волошинов С.А. – доктор педагогічних наук (рішення Атестаційної колегії МОНУ від 09.02.2021 №157) Круглик В.С. – доктор педагогічних наук (диплом доктора №007091 від 16.05.18), Наумук І.М. – кандидат педагогічних наук (диплом кандидата №038720 від 29.09.16), Наумук О.В. – кандидат педагогічних наук (диплом кандидата №043554 від 26.06.17).

7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/ науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН; Член науково-методичної комісії 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-personalnij-sklad-naukovo-metodichnih-komisij-pidkomisij-sektoru-vishoyi-osviti-naukovo-metodichnoyi-radi-mon>)

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або

головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включення до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання; Керівник наукової теми «Адаптивна система для індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання» (ДР № 0120U101970). Головний редактор журналу "Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology". Член редколегії журналу "Інформаційні технології і засоби навчання" (категорія "А")

9) керівництво школярем, який зайняв призове місце III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»: участь у журі олімпіад чи конкурсів «Мала академія наук України»; Член журі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України (лютий 2019 року, лютий 2020 року), II етап, секція: Інформаційно-комунікаційні системи і технології.

10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу

освіти(факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника; Завідувач кафедри інформатики і кібернетики МДПУ імені Богдана Хмельницького (наказ №210/50-06 від 28.05.2019)

11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад);

Вакалюк Т.А.
«Теоретико-методичні засади проектування і використання хмаро орієнтованого навчального середовища у підготовці бакалаврів інформатики», подану на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.10 – Інформаційно-комунікаційні технології в освіті (14 травня 2019 року).
Житеньової Н.В. на тему "Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до використання технологій візуалізації в освітньому процесі", поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (29 вересня 2020 р.)
Попенко Н.В. на тему "Соціально-гуманітарна підготовка майбутніх магістрів природничих спеціальностей в умовах дистанційного навчання", поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (20 листопада 2020 р.)
Мирошніченко О.А.
«Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів вищої школи у процесі фахової

підготовки», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (26 листопада 2020 р.)

Пономаренко О.В.
«Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх магістрів психології до професійної діяльності в умовах неформальної освіти», поданої на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (29 грудня 2020 р.)

Є членом спеціалізованої вченої ради К18.053.01

12) наявність авторських свідоцтва/або патентів загальною кількістю два досягнення;

свідоцтво №87532 Україна Комп'ютерна програма "Виявлення та аналізу дефектів поверхонь" (08.04.2019) (автори А. Муждабаєв, В.В. Осадчий, В.С.Круглик);

свідоцтво №95282 Україна Комп'ютерна програма "Мобільний додаток "Доповнена реальність інтерактивної фурнітури з можливістю управляти об'єктами" (13.01.2020) (автори В.В. Осадчий, К.С. Ліхачов);

свідоцтво №95834 Україна Комп'ютерна програма "Програмний комплекс автоматизації закладів HoReCa" (06.02.2020) (автори В.В. Осадчий, Д.С. Ліхачов)

свідоцтво № 75855 Україна Комп'ютерна програма "3D-тур віртуальної реальності по спеціальності "Комп'ютерні науки" (11.01.2018) (автори Осадчий В.В., К.С.Ліхачов);

свідоцтво № 75856 Україна Комп'ютерна програма "Чат-бот кафедри інформатики і кібернетики МДПУ ім. Б.Хмельницького" (11.01.2018) (автори Осадчий В.В., Густілін М.А.);

свідоцтво №64118
Україна Комп'ютерна
програма
"Інтелектуальна
інформаційна система
"Порівняння рамок
кваліфікацій"
(16.02.2016) (автори
Осадчий В.В., Осадча
К.П., Шаров С.В.,
Єремеев В.С.).
свідоцтво №58859
Україна Комп'ютерна
програма "Навчально-
тренувальний
мобільний засіб для
підготовки до ЗНО на
базі ОС Android "Test"
(03.03.2015) (автори
Осадчий В.В.,
О.В.Мартинюк);
свідоцтво №58860
Україна Комп'ютерна
програма "TVASystem"
(03.03.2015) (автори
Осадчий В.В.,
В.О.Пятниченко);
13) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи студентів та
дистанційного
навчання, конспектів
лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й загальною кількістю
три найменування;
Осадчий В.В., Крутлик
В.С. Методичні
рекомендації для
виконання
лабораторних робіт з
курсу "Стандартизація
та сертифікація
програмного
забезпечення. Модуль
1. Сертифікація
програмного
забезпечення".
Мелітополь: РВЦ
МДПУ, 2017. 60 с.
Осадчий В.В., Крутлик
В.С. Методичні
рекомендації для
виконання
лабораторних робіт з
курсу "Стандартизація
та сертифікація
програмного
забезпечення. Модуль
2. Тестування та
верифікація
програмного
забезпечення".
Мелітополь: РВЦ
МДПУ, 2017. 48 с.
Осадчий В.В., Крутлик
В.С. Методичні
рекомендації для
виконання
лабораторних робіт з
курсу "Управління ІТ-
проектами"
Мелітополь: РВЦ
МДПУ, 2017. 60 с.
14) керівництво
студентом, який
зайняв призове місце

на I етапі
Всеукраїнської
студентської
олімпіади
(Всеукраїнського
конкурсу студентських
наукових робіт), або
робота у складі
організаційного
комітету/журі
Всеукраїнської
студентської
олімпіади
(Всеукраїнського
конкурсу студентських
наукових робіт), або
керівництво постійно
діючим студентським
науковим
гуртком/проблемною
групо; керівництво
студентом, який став
призером або
лауреатом
Міжнародних
мистецьких конкурсів,
фестивалів та
проектів, робота у
складі
організаційного
комітету або у складі
журі міжнародних
мистецьких конкурсів,
інших культурно-
мистецьких проектів;
керівництво
студентом, який брав
участь в Олімпійських,
Паралімпійських
іграх, Всесвітній та
Всеукраїнській
Універсіаді,
чемпіонаті світу,
Європи, Європейських
іграх, етапах Кубка
світу та Європи,
чемпіонатах України;
виконання обов'язків
тренера, помічника
тренера національної
збірної команди
України з видів
спорту; виконання
обов'язків головного
секретаря, головного
судді, судді
міжнародних та
всеукраїнських
змагань; керівництво
спортивною
делегацією; робота у
складі
організаційного
комітету, суддівського
корпусу;
Призові місця у II турі
Всеукраїнського
конкурсу студентських
наукових робіт у
галузі природничих,
технічних та
гуманітарних наук;
Інформаційні системи
та технології
(Хмельницький
національний
університет) Ліхачов
К.С., Іванов О.А. -
Диплом III ступеня
(2020 р.)
Голова оргкомітету II

						<p>туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі "Інформаційно-комунікаційні технології в освіті" (2018, 2019, 2020 рр.). Член журі II туру Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Професійна освіта» (2020 р.).</p> <p>15) наявність науково-популярних та/або консультативних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій; Осадчий В.В., Крашеніннік І.В. Можливості платформи Smart Sparrow для створення адаптивних навчальних матеріалів. Адаптивні технології управління навчанням: матеріали шостої міжнар. конфер. (Одеса, 23–25 вересня 2020 р.). Одеса, 2020. С. 11-13</p>	
376216	Йоркіна Надія Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Хіміко-біологічний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2008, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія. Практична психологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2009, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2020,</p>	10	Сучасні проблеми екології	<p>1. Статті у наукових журналах Scopus: Yorkina N.V., Podorozhnyi, S. M., Velcheva, L. G., Honcharenko, Y. V., Zhukov, O. V. Applying plant disturbance indicators to reveal the hemeroby of soil macrofauna species. Biosystems Diversity, 28(2), (2020). P. 181-194. doi:10.15421/012024. Kunakh O.M., Yorkina N. V., Zhukov O.V., Turovtseva N.M., Bredikhina Y.L., Logvina-Byk T. A. Recreation and terrain effect on the spatial variation of the apparent soil electrical conductivity in an urban park // Biosystems Diversity. 28 (1). 2020. doi.org/10.15421/012001. Yorkina N., Zhukov O., Chromysheva O. Potential possibilities of soil mesofauna usage of soil contamination by heavy metals / Ekológia (Bratislava), Vol. 38, 1, 2019, P. 1-10 indexed in Scopus. DOI:10.2478/eko-2019-0001. Yorkina N., Maslikova K., Kunah O., Zhukov</p>

спеціальність:
035 Філологія,
Диплом
кандидата наук
ДК 045654,
виданий
12.12.2017,
Атестат
доцента АД
002203,
виданий
23.04.2019

O. Analysis of the spatial organization of *Vallonia pulchella* (Muller, 1774) ecological niche in Technosols (Nikopol manganese ore basin, Ukraine) / *Ecologica Montenegrina*, 17, 2018, P. 29-45. Журнал входить до баз даних Scopus, DOAJ, Zoological Record and BIOSIS Previews.
Kunakh O., Kramarenko S., Zhukov A., Kramarenko A., Yorkina N. Fitting competing models and evaluation model parameters of the abundance distribution of the land snail *Vallonia pulchella* (Pulmonata, Valloniidae) / *Regulatory Mechanisms in Biosystem*, 9(2), 2018, P. 198–202. Журнал віднесений до наукометричної бази Web of Science
Yorkina N.V. Impact of technogenic pollution of urban environment on indicators of vitality of urban biota (mollusk fauna, soil mesofauna, epiphytic lichens) / *Moscow University Biological Sciences Bulletin. Seriya 16. Biologiya*. 2016;(3):73-80. Видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Scopus, RSCI, Google Scholar, CAB International, Academic OneFile, CAB Abstracts, Gale, Global Health, Health Reference Center Academic, OCLC и Summon by Serial Solutions.
2. до переліку фахових видань України:
Йоркіна Н.В., Жуков О.В.
Малакоіндикаційна оцінка стану поверхневих водотоків міста Мелітополь // *Питання біоіндикації та екології*. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 22. - № 1. – С. 143-159 с. ISSN 2312–2056.
Черняк Е.Б., Ёркина Н.В. Индивидуальная адаптация инструменталистов разных типов темперамента к условиям исполнительской деятельности. (*Вісник Дніпропетровського університету імені*

Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. – Дніпропетровськ, 2016. – № 1. – С. 134-140. (Фахове видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar, РИНЦ).

Йоркіна Н.В., Черняк Є.Б. Особливості прояву гендерних відмінностей інструменталістів у процесі музично-виконавської діяльності. (Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць/ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України. – Вип.24. – Ч.2. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 63-69. ISSN 2309-9763, Фахове видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar).

Yorkina N., Umerova A. K., Samoilova M. M., Gavrish I. Yu. Biodiagnostics of urban soils of Melitopol urbosystem on the basis of the analysis of the ecomorphic mesofauna structure // Питання біоіндикації та екології. Problems of bioindications and ecology / Запоріжжя: ЗНУ, 2019. – Вип. 23 – № 2. – С. 113-133. ISSN 2312-2056 (Index Copernicus).

Yorkina N., Kunakh O., Budakova V. Ecological niche packing and spatial organisation of the urban park macrofauna community // Agrology, 2(4), 2019. – 209-218. <https://doi.org/10.32819/019030> ISSN 2617-6106 (print) ISSN 2617-6114 (online).

Yorkina, N., & Budakova, V. (2020). The hemeroby of soil macrofauna: spatial-ecological transformation of the community at the ecosystem level. Agrology, 3(2), 104-121. <https://doi.org/10.32819/020014>.

3. наявність виданого

						<p>підручника чи навчального посібника або монографії Cherniak Ye., Yorkina N. Psychosocial aspects of maintaining health and ensuring the safety of teachers and students during the quarantine period. Education during a pandemic crisis: problems and prospects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. – pp.124-130.</p> <p>4. організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника Організаційна робота у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького на посаді голови Товариства молодих вчених хіміко-біологічного факультету та секретаря Ради молодих вчених університету (2016 р.-2019 рр.).</p>	
376216	Йоркіна Надія Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Хіміко-біологічний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2008, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія. Практична психологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2009, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана</p>	10	<p>Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування</p>	<p>1. Статті у наукових журналах Scopus: Yorkina N.V., Podorozhniy, S. M., Velcheva, L. G., Honcharenko, Y. V., Zhukov, O. V. Applying plant disturbance indicators to reveal the hemeroby of soil macrofauna species. Biosystems Diversity, 28(2), (2020). P. 181-194. doi:10.15421/012024. Kunakh O.M., Yorkina N. V., Zhukov O.V., Turovtseva N.M., Bredikhina Y.L., Logvina-Byk T. A. Recreation and terrain effect on the spatial variation of the apparent soil electrical conductivity in an urban park // Biosystems Diversity. 28 (1). 2020. doi.org/10.15421/012001. Yorkina N., Zhukov O., Chromysheva O. Potential possibilities of soil mesofauna usage of soil contamination by heavy metals / Ekológia (Bratislava), Vol. 38, 1, 2019, P. 1-10 indexed in Scopus.</p>

Хмельницького, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 045654, виданий 12.12.2017, Атестат доцента АД 002203, виданий 23.04.2019

DOI:10.2478/eko-2019-0001.
Yorkina N., Maslikova K., Kunah O., Zhukov O. Analysis of the spatial organization of *Vallonia pulchella* (Muller, 1774) ecological niche in Technosols (Nikopol manganese ore basin, Ukraine) / *Ecologica Montenegrina*, 17, 2018, P. 29-45. Журнал входить до баз даних Scopus, DOAJ, Zoological Record and BIOSIS Previews.
Kunakh O., Kramarenko S., Zhukov A., Kramarenko A., Yorkina N. Fitting competing models and evaluation model parameters of the abundance distribution of the land snail *Vallonia pulchella* (Pulmonata, Valloniidae) / *Regulatory Mechanisms in Biosystem*, 9(2), 2018, P. 198–202. Журнал віднесений до наукометричної бази Web of Science
Yorkina N.V. Impact of technogenic pollution of urban environment on indicators of vitality of urban biota (mollusk fauna, soil mesofauna, epiphytic lichens) / *Moscow University Biological Sciences Bulletin. Seriya 16. Biologiya*. 2016;(3):73-80. Видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Scopus, RSCI, Google Scholar, CAB International, Academic OneFile, CAB Abstracts, Gale, Global Health, Health Reference Center Academic, OCLC и Summon by Serial Solutions.
2. до переліку фахових видань України: Йоркіна Н.В., Жуков О.В. Малакоіндикаційна оцінка стану поверхневих водотоків міста Мелітополь // Питання біоіндикації та екології. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 22. - № 1. – С. 143-159 с. ISSN 2312–2056.
Черняк Е.Б., Ёркина Н.В. Индивидуальная адаптация инструменталистов разных типов темперамента к условиям

исполнительской деятельности. (Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. – Дніпропетровськ, 2016. – № 1. – С. 134-140. (Фахове видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar, РИНЦ).

Йоркіна Н.В., Черняк Є.Б. Особливості прояву гендерних відмінностей інструменталістів у процесі музично-виконавської діяльності. (Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць/ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України. – Вип.24. – Ч.2. – Кам'янець-Подільський, 2018. – С. 63-69. ISSN 2309–9763, Фахове видання зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar).

Yorkina N., Umerova A. K., Samoilova M. M., Gavrish I. Yu. Biodiagnostics of urban soils of Melitopol urbosystem on the basis of the analysis of the ecomorphic mesofauna structure // Питання біоіндикації та екології. Problems of bioindications and ecology / Запоріжжя: ЗНУ, 2019. – Вип. 23 – № 2. – С. 113-133. ISSN 2312–2056 (Index Copernicus).

Yorkina N., Kunakh O., Budakova V. Ecological niche packing and spatial organisation of the urban park macrofauna community // Agrolology, 2(4), 2019. – 209-218. <https://doi.org/10.32819/019030> ISSN 2617-6106 (print) ISSN 2617-6114 (online).

Yorkina, N., & Budakova, V. (2020). The hemeroby of soil macrofauna: spatial-ecological transformation of the community at the ecosystem level.

						<p>Agrology, 3(2), 104-121. https://doi.org/10.32819/020014.</p> <p>3. наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії Cherniak Ye., Yorkina N. Psychosocial aspects of maintaining health and ensuring the safety of teachers and students during the quarantine period. Education during a pandemic crisis: problems and prospects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. – pp.124-130.</p> <p>4. організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника Організаційна робота у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького на посаді голови Товариства молодих вчених хіміко-біологічного факультету та секретаря Ради молодих вчених університету (2016 р.- 2019 рр.).</p>
304889	Жуков Олександр Вікторович	професор, Основне місце роботи	Хіміко- біологічний факультет	Диплом доктора наук ДД 009504, виданий 31.05.2011, Атестат професора АП 000655, виданий 18.12.2018	19	<p>Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем</p> <p>1. Статті у наукометричних БД Scopus (34, індекс Гірша 7, Author ID: 56377125500), WoS (39, індекс Гірша 7, Web of Science Researcher ID T-2361-2017) у тому числі:</p> <p>1. Zhukov O., Kunah O., Dubinina Y., Novikova V. (2018). The role of edaphic and vegetation factors in structuring beta diversity of the soil macrofauna community of the Dnipro river arena terrace. <i>Ekológia (Bratislava)</i>, 37, 3, 301–327. DOI:10.2478/eko-2018-0023</p> <p>2. Zhukov O., Kunah O., Dubinina Y., Novikova V. (2018). The role of edaphic, vegetational and spatial factors in structuring soil animal communities in a floodplain forest of the Dnipro river. <i>Folia Oecologica</i>, 45, 8–23. doi: 10.2478/foecol-2018-0002</p> <p>3. Zhukov, A., Gadorozhnaya, G.</p>

(2016). Spatial heterogeneity of mechanical impedance of a typical chernozem: the ecological approach. *Ekológia (Bratislava)*. 35, 263–278. DOI: <https://doi.org/10.1515/eko-2016-0021>

4. Zhukov, O., Kunah, O., Dubinina, Y., Ganga, D., Zadorozhnaya, G. (2017). Phylogenetic diversity of plant metacommunity of the Dnieper river arena terrace within the "Dnieper-Orilskiy" nature reserve. *Ekológia (Bratislava)*. 36 (4), 352–365. DOI:10.1515/eko-2017-0028

5. Zimaroeva, A., Zhukov, A., Ponomarenko, A. (2015). Determining spatial parameters of the ecological niche of *Parus major* (Passeriformes, Paridae) on the base of remote sensing data. *Vestnik zoologii*, 49(2), 451–456.

1. Klimkina, I., Kharytonov, M., Zhukov, O. (2018). Trend Analysis of Water-Soluble Salts Vertical Migration in Technogenic Edaphotops of Reclaimed Mine Dumps in Western Donbass (Ukraine). *Journal of Environmental Research, Engineering and Management*. 74 (2), 82–93. <http://dx.doi.org/10.5755/joi.irem.74.2.19940>

2. Керівництво здобувачами:

1. Трифанова М. В., 2015, к.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

2. Андрусевич К. В., 2015, к.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

3. Лядська І. В., 2015, к. с-г.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

4. Губанова Н. Л. 2016, к.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

5. Шаталін Д. Б., 2017, к. с-г.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

6. Йоркіна Н. В., 2017, к.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

7. Новікова В. О., 2018, к.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.

8. Коваленко Д. В., 2019, к.б.н., спеціальність 03.00.16

						<p>– екологія.</p> <p>3. Спеціалізована вчена рада Д 08.051.04 по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук при Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (2011–2020 рр.).</p> <p>Спеціалізована вчена рада Д 08.804.02 по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук при Дніпровському державному аграрно-економічному університеті.</p> <p>4. Член редколегій наукових журналів «Agrology» та «Вісник аграрної науки Причорномор'я».</p> <p>5. Підвищення кваліфікації у Київському політехнічному університеті імені Ігоря Сікорського «Основи геоінформаційних технологій», 2020 р., свідоцтво ПК 02070921</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПР12 Реалізовувати право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики</i>	☐	Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту	Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції,	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view . Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації

			семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).	
<i>ПР 11. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів.</i>	☐	Філософія сучасного світу	Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. У межах курсу здобувачі вищої освіти на лекціях, семінарських заняттях, що передбачають філософську рефлексію з дискусійних питань, отримують знання та вміння аналітичного, критичного мислення теоретичних і практичних проблем гуманітарної культури. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view . ☐ участь в обговоренні питань семінарського заняття; ☐ підготовка презентацій, повідомлень, рефератів, есе; ☐ робота з першоджерелами; ☐ вирішення тестових завдань (за темами курсу); ☐ підготовка й проведення ділових ігор; ☐ публічна інтерпретація результатів філософської рефлексії та критичного мислення.
<i>ПР10 Застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності.</i>	☐	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view . Дискусія, індивідуальна співбесіда
<i>ПРО9 Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як в усній так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні.</i>	☐	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів.	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view . Дискусія, індивідуальна співбесіда

			Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).	
		Іноземна мова у науковому спілкуванні	Методи CALL (computer assisted language learning) та MALL (mobile assisted language learning); Метод проблемного навчання, частково-пошуковий метод, аналітичний метод, синтетичний метод; Методи інтерактивного навчання: семінар-дискусія, семінар-коловкіум	Періодичний контроль: тестові завдання, усне опитування Поточний контроль: презентація проекту Підсумковий контроль: усний екзамен Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view .
<i>ПРО8 Спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</i>	☐	Іноземна мова у науковому спілкуванні	Комунікативні методи: рольові ігри; інтерактивні методи: мозковий штурм, проектний метод. Пояснювально-ілюстративний метод: пояснення, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи; опора на життєвий досвід здобувача	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, співбесіда), тестування співбесіда), тестування Періодичний контроль: тестові завдання, контрольне опитування Підсумковий контроль: усний екзамен Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view .
<i>ПРО7 Самостійно використовувати сучасне обладнання для проведення наукових досліджень у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</i>	☐	Сучасні проблеми екології	Усі складові ОК розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), творчі індивідуальні завдання). Робота в системі Moodle, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view . На практичних заняттях здійснюються індивідуальні виступи здобувачів за тими чи іншими темами, обговорення питань у групі, відповіді на запитання. Індивідуальні виступи – 70 % оцінки, участь в

				<p>обговоренні та відповіді на запитання – 30 % оцінки.</p> <p>Здатність шукати, обробляти й інтерпретувати інформацію демонструється під час практичних занять, написання рефератів, складання тематичних кросвордів, підготовки доповіді до участі у наукових семінарах..</p> <p>Самостійну роботу здобувачів оцінюють під час проведення поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Письмовий контроль (написання есе з проблемної тематики); візуальний контроль (підготовка наочних зображень, презентацій); дискусія, індивідуальна співбесіда.</p>
<p><i>ПРОб</i> Застосовувати методи математичного і геоінформаційного аналізу та моделювання сучасного стану та прогнозування змін екосистем та їх складових.</p>	☐	<p>Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
<p><i>ПРОз.</i> Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p>	☐	<p>Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
<p><i>ПР 04.</i></p>	☐	<p>Геоінформаційний</p>	<p>Студентсько-центроване</p>	<p>Знання, уміння й навички</p>

<p>Формулювати, досліджувати та вирішувати проблеми екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування із застосуванням наукового методу пізнання.</p>	<p>аналіз та моделювання екосистем</p>	<p>навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>оцінюються за допомогою наступних прийомів: 1) аналізу роботи здобувачів під час обговорення навчальних ситуацій та обґрунтування варіантів рішень. Критеріями оцінок є спосіб подачі ідеї, вміння критично мислити, досліджувати інформації, здібність до співпраці з колегами, спроможність презентувати та відстоювати власні пропозиції; 2) індивідуальних виступів за проблематикою практичних занять. Критеріями оцінок є здатність до аналізу, спосіб подачі інформації, рівень узагальнення та оригінальності; 3) поточного та підсумкового контролю. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view.</p>
	<p>Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування</p>	<p>Під час вивчення ОК використовується комплекс різних методів: - інформаційно-презентативних (усні: лекція, розповідь, пояснення; письмові: конспект, тези, графіки, схеми, реферати, цитати; наочно-ілюстративні (демонстрація, слайди, відео); - алгоритмічно-дійових (діалогічні: дискусія, консультація, тестування, питання-відповіді; предметно-групові та групові: мозковий штурм, рольові ігри, конференції, круглі столи); - самостійно-пошукових (індивідуальна робота: міні-дослідження; самостійна робота: питання, задачі, тестування). Лекційні заняття носять проблемний характер, на них розглядаються теми або окремі питання, які неповно висвітлені у навчальній літературі. Практичні заняття проводяться із застосуванням методів активного навчання, домінуючим серед яких є метод кейс-study, що зумовлено специфікою освітнього компоненту.</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
	<p>Сучасні інформаційно-комунікаційні</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання,</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється</p>

		<p>технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)</p> <p>індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання); методи стимулювання творчої активності: стимулювання зацікавленості, творчого інтересу; метод відкриття; створення ситуацій з можливістю вибору; використання запитань, що стимулюють процес мислення; інтерактивні методи: консультації через сайт-курс, дебати і дискусії, мозковий штурм; дослідні методи (дослідне моделювання, збір фактів, завдання, проєктування).</p>	<p>відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view. Поточний, підсумковий контроль знань. Фронтальне опитування. Усний контроль і самоконтроль. Письмовий контроль. Лабораторно-практичний контроль. Програмований контроль (машинний, безмашинний). Тестовий контроль.</p>
	<p>Філософія сучасного світу</p>	<p>Проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему ЦОДТ, Zoom, Інтернет. Філософська рефлексія забезпечена методами (за ПРН): Навчальна дискусія; аналітичне, критичне мислення; метод узагальнення; поглиблена теоретизація.</p> <p>Метод конкретних ситуацій; «Сократів діалог»; аналіз колізій і помилок.</p> <p>Метод проблемної ситуації; наукова комунікація; метод публічного виступу; філософська аналітика.</p> <p>Метод роботи у малих групах; моделювання; метод тренінгів; воркшоп; діалог; wordl-café.</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участь в обговоренні питань семінарського заняття; • підготовка повідомлень, рефератів, есе; • виконання тестів відповідності; • публічна інтерпретація результатів філософської рефлексії та критичного мислення. • Тестові завдання; есе; реферати; участь в обговоренні питань семінарського заняття; презентація індивідуального наукового проєкту. Підготовка проєкту дослідницької пропозиції здобувача з рівня вищої освіти (дисертації); контрольна робота; проєкт тез доповіді; іспит. <p>Есе; науково-дослідницьке</p>

				портфоліо; участь у аудиторних заняттях, конференціях.
<p><i>ПРО 2.</i> Демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства</p>	☐	<p>Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
		<p>Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
		<p>Сучасні проблеми екології</p>	<p>Традиційні методи навчання, які дозволяють викласти загальнонаукові концепції сучасного природознавства: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Інноваційні методи навчання: проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, індивідуальні завдання, які відповідають теми дисертаційного дослідження здобувача. Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>

			<p>вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів.</p>	
		<p>Філософія сучасного світу</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. У межах курсу здобувачі вищої освіти на лекціях, семінарських заняттях, що передбачають філософську рефлексію з дискусійних питань, отримують знання та вміння аналітичного, критичного мислення теоретичних і практичних проблем гуманітарної культури. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view. ☐ участь в обговоренні питань семінарського заняття; ☐ підготовка презентацій, повідомлень, рефератів, есе; ☐ робота з першоджерелами; ☐ вирішення тестових завдань (за темами курсу); ☐ підготовка й проведення ділових ігор; ☐ публічна інтерпретація результатів філософської рефлексії та критичного мислення.</p>
<p><i>ПРО1. Демонструвати глибоке знання передових концептуальних та методологічних основ природничих наук, що дає можливість переосмислювати та поглиблювати науку про навколишнє середовище.</i></p>	☐	<p>Геоінформаційний аналіз та моделювання екосистем</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, практичні заняття, самостійна робота. Інноваційні технології навчання з акцентом на передові концептуальні та методологічні основи природничих наук: проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, робота з відкритими базами геопросторових даних, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), творчі індивідуальні завдання, які стосуються теми дисертаційного дослідження здобувача. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів.</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTKvL-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>
		<p>Стратегії охорони довкілля та оптимізації природокористування</p>	<p>Під час вивчення ОК використовується комплекс різних методів: - інформаційно-презентативних (усні: лекція, розповідь, пояснення; письмові: конспект, тези, графіки,</p>	<p>Знання, уміння й навички оцінюються за допомогою наступних прийомів: 1) аналізу роботи здобувачів під час обговорення навчальних ситуацій та обґрунтування варіантів рішень. Критеріями оцінок є</p>

	<p>схеми, реферати, цитати; наочно-ілюстративні (демонстрація, слайди, відео);</p> <p>- алгоритмічно-дійових (діалогічні: дискусія, консультація, тестування, питання-відповіді; предметно-групові та групові: мозковий штурм, рольові ігри, конференції, круглі столи);</p> <p>- самостійно-пошукових (індивідуальна робота: міні-дослідження; самостійна робота: питання, задачі, тестування).</p> <p>Лекційні заняття носять проблемний характер, на них розглядаються теми або окремі питання, які неповно висвітлені у навчальній літературі.</p> <p>Практичні заняття проводяться із застосуванням методів активного навчання, домінуючим серед яких є метод кейс-study, що зумовлено специфікою освітнього компоненту.</p>	<p>спосіб подачі ідей, вміння критично мислити, досліджувати інформації, здібність до співпраці з колегами, спроможність презентувати та відстоювати власні пропозиції; 2) індивідуальних виступів за проблематикою практичних занять. Критеріями оцінок є здатність до аналізу, спосіб подачі інформації, рівень узагальнення та оригінальності; 3) поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view.</p>
Сучасні проблеми екології	<p>Усі складові ОК розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів.</p> <p>Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота);</p> <p>інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), творчі індивідуальні завдання).</p> <p>Робота в системі Moodle, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVl-LNTIjWRX/view.</p> <p>На практичних заняттях здійснюються індивідуальні виступи здобувачів за тими чи іншими темами, обговорення питань у групі, відповіді на запитання. Індивідуальні виступи – 70 % оцінки, участь в обговоренні та відповіді на запитання – 30 % оцінки.</p> <p>Здатність шукати, обробляти й інтерпретувати інформацію демонструється під час практичних занять, написання рефератів, складання тематичних кросвордів, підготовки доповіді до участі у наукових семінарах.. Самостійну роботу здобувачів оцінюють під час проведення поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Письмовий контроль (написання есе з проблемної тематики); візуальний контроль (підготовка наочних зображень, презентацій); дискусія, індивідуальна співбесіда.</p>
Філософія сучасного світу	<p>Проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять.</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну</p>

			<p>Змішаний (blended) через систему ЦОДТ, Zoom, Інтернет. Філософська рефлексія забезпечена методами (за ПРН): Навчальна дискусія; аналітичне, критичне мислення; метод узагальнення; поглиблена теоретизація.</p> <p>Метод конкретних ситуацій; «Сократів діалог»; аналіз колізій і помилок.</p> <p>Метод проблемної ситуації; наукова комунікація; метод публічного виступу; філософська аналітика.</p> <p>Метод роботи у малих групах; моделювання; метод тренінгів; воркшоп; діалог; wordl-café.</p>	<p>систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участь в обговоренні питань семінарського заняття; • підготовка повідомлень, рефератів, есе; • виконання тестів відповідності; • публічна інтерпретація результатів філософської рефлексії та критичного мислення. • Тестові завдання; есе; реферати; участь в обговоренні питань семінарського заняття; презентація індивідуального наукового проекту. <p>Підготовка проекту дослідницької пропозиції здобувача з рівня вищої освіти (дисертації); контрольна робота; проект тез доповіді; іспит.</p> <p>Есе; науково-дослідницьке портфоліо; участь у аудиторних заняттях, конференціях.</p>
<p><i>ПРО5 Самостійно розробляти інноваційні комплексні наукові проекти в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.</i></p>	☐	<p>Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту</p>	<p>Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (offline) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів аспірантів. Традиційні технології навчання (лекції, практичні заняття, самостійна робота); інноваційні технології навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, презентації, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), колаборативне навчання, творчі індивідуальні завдання).</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view. Дискусія, індивідуальна співбесіда, обговорення та підготовка розділів дисертації</p>